

KAHRAMANMARAŞ İL OTİZM REHBERİ

2026
HAZİRAN

**II. ULUSAL OTİZM EYLEM
PLANI KAPSAMINDA
OTİZM SPEKTRUM
BOZUKLUĞU OLAN
BİREYLERİN AİLELERİ
İÇİN BİREYSEL SOSYAL
HİZMET DANIŞMANLIĞI
PROJESİ**

Bu rehberde yer alan bilgiler Haziran 2026 tarihi itibariyle yürürlükte bulunan mevzuat, kurumsal düzenlemeler ve uygulamalar esas alınarak hazırlanmıştır. Yapılan değişiklikler kapsamında rehber düzenli olarak güncellenecek olup nihai uygulamalarda ilgili mevzuat esas alınmaktadır.

İÇİNDEKİLER

5 GİRİŞ

5 Giriş

6 Misyon

6 Vizyon

6 Kahramanmaraş İl Otizm Rehberinin
Kullanım Amacı

7-8 OTİZM NEDİR?

7 Tanım

7 Sıklık

7 Klinik Özellikleri

8 Tanısal Değerlendirme

8 Nedenler

8 Tedavi

9 BİREYSEL SOSYAL HİZMET DANIŞMANLIĞI PROJESİ

9 Giriş

9 Projenin Amaçları

9-12 Görev ve Sorumluluklar

13 Kahramanmaraş Sosyal Hizmet

Merkezleri Adresleri/İletişim Bilgileri

İÇİNDEKİLER

14

OTİZMLİ BİREYLERE YÖNELİK HİZMETLER

- 14-21 Kahramanmaraş Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
- 22-26 Kahramanmaraş İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- 27-29 Kahramanmaraş İl Sağlık Müdürlüğü
- 30- 32 Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü
- 33-37 Kahramanmaraş Çalışma ve İş Kurumu (İŞKUR) İl Müdürlüğü
- 38-39 Kahramanmaraş Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
- 40-43 Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi
- 44-47 Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğü
- 48-49 Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi
- 50-53 Kahramanmaraş Umudum Otizm Derneği

GİRİŞ

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımız, 1 Nolu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 65 inci maddesinin 1(d) fıkrasında belirtildiği üzere; engellilerin ve yaşlıların her türlü engel, ihmal ve dışlanmaya karşı toplumsal hayata ayrımcılığa uğramadan ve etkin biçimde katılmalarını sağlamak üzere; belirlenen ulusal politika ve stratejilerin uygulanmasını koordine etmek, engellilere ve yaşlılara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamak, engellilerin mesleki rehabilitasyonunu sağlayacak tedbirler almakla görevlidir.

Bu amaç çerçevesinde hak temelli anlayışla hazırlanan ilk “Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik Ulusal Eylem Planı 2016-2019 tarihleri arasında uygulanmıştır. Bakanlığımızca Eylem planı süresinin sona ermesinin ardından Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik II. Ulusal Eylem Planı (2023-2030) hazırlanmış olup 9 hedefe yönelik faaliyetler ile hayata geçirilmesi planlanmıştır. II. Ulusal Otizm Eylem Planı (2023-2030) Toplumsal Kabulü ve Bilinci Artırmak, İstatistik Üretilerek Veriye Dayalı İzlemeyi Sağlamak, Erken Tanı, Takip ve Müdahale Programlarını Güçlendirmek, Etkili Sosyal Hizmet Modelleriyle Bireyi ve Aileyi Güçlendirmek, Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Çalışmalarını Desteklemek, Özel Eğitim ve Destek Eğitim Hizmetlerini Güçlendirmek, Çalışma Hakkının Hayata Geçirilmesi İçin Açık, Bütünleştirici ve Erişilebilir İş Piyasası ve Çalışma Ortamları Oluşturmak, Sportif, Sanatsal ve Kültürel Etkinliklere Katılımı Desteklemek, İş Birliği ve Koordinasyona Dayalı İzleme Sistemini Geliştirmek amaçları üzerine inşa edilmiştir.

2023–2030 dönemini kapsayan II. Ulusal Otizm Eylem Planı doğrultusunda, il düzeyinde planın etkin uygulanmasını takip etmek, kurumlar arası iş birliğini artırmak ve hizmetlerin uyum içinde ilerlemesini sağlamak amacıyla Kahramanmaraş İl İzleme Komisyonu oluşturulmuştur. Komisyon, ilgili kamu kurumları, yerel yönetimler, eğitim, sağlık ve sosyal hizmet alanındaki temsilcilerden oluşmakta ve düzenli toplantılarla il genelindeki ihtiyaçları değerlendirmekte, çözüm önerileri geliştirmekte ve iş birliği içinde faaliyetler planlamaktadır. Buna ek olarak II. Ulusal Otizm Eylem Planı İl İzleme Komisyonu çalışmalarının etkin şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla Kahramanmaraş İl İzleme Komisyonu bünyesinde bir alt komisyon oluşturulmuştur. Alt komisyonun temel görevi; kurum temsilcileri aracılığıyla kurumlar arası iş birliğini güçlendirmek, bilgi paylaşımını artırmak ve daha hızlı ve etkin bir şekilde koordinasyonu sağlamaktır. Bu rehber ile kurumlar arası koordinasyonun güçlendirilmesi, otizmlili bireyler ve aileleri için hizmetlere erişimin kolaylaştırılması, farkındalık, eğitim, danışmanlık ve destek mekanizmalarının güçlendirilmesi ve yerel düzeyde sürdürülebilir bir otizm hizmet modeli oluşturulması hedeflenmektedir.

MİSYON

Otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan bireylerin yaşam kalitesini artırmak, ailelerini güçlendirmek, toplumsal farkındalığı geliştirmek ve II. Ulusal Otizm Eylem Planı (2023–2030) hedefleri doğrultusunda kurumlar arası iş birliğini güçlendirerek yerel düzeyde sürdürülebilir hizmet modellerinin oluşturulmasını sağlamaktır.

VİZYON

Kahramanmaraş ilinde otizmlili bireyler ve aileleri için kapsayıcı, erişilebilir ve sürdürülebilir bir sosyal hizmet altyapısı oluşturarak, ulusal düzeyde örnek teşkil edecek bir yerel otizm uygulama modeli geliştirmektedir.

REHBERİN KULLANIM AMACI

Bu rehber, Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) tanısı alan bireylerin ailelerine yönelik hazırlanmıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri ile Sosyal Hizmet Merkezleri aracılığıyla sunulan bilgilendirme, rehberlik ve yönlendirme hizmetlerinin bütününe kapsamaktadır.

Rehberlik süreci; bireyin kendini tanımasını, çevresindeki olanakları fark etmesini ve doğru kararlar alarak özünü gerçekleştirebilmesini desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu süreç sistematik ve profesyonel bir yardım anlayışıyla yürütülmektedir.

Aile bireyleri, sorunların çözümüne yönelik olarak güçlendirilmektedir. Bu doğrultuda Danışman (hizmetten yararlanan aile) ve Danışman (aile ile çalışan meslek personeli) iş birliği içinde hareket etmektedir.

Danışman; bireyin ve ailenin davranışlarını, tutumlarını ve izleyecekleri yolu birlikte belirlemektedir. OSB tanısı alan bireyler ve aileleri, il bazında yararlanabilecekleri hizmet ve bilgi kaynaklarına yönlendirilmektedir.

OTİZM NEDİR?

Tanım

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) yaşamın ilk yıllarında bulguları ortaya çıkan, sosyal ve iletişimsel alanda belirgin yetersizlikler, sınırlı, tekrarlayıcı hareketler ve ilgi alanları ile karakterize, nörogelişimsel bir farklılıktır.

Sıklık

OSB'nin yaygınlığı ile ilgili kesin sonuçlar bulunmamakla birlikte DSÖ'nün tahminine göre dünya genelinde yaklaşık 127 çocuktan 1'inde otizm görülmektedir. Otizmle ilgili yürütülen bu tahmin, konu ile ilgili yapılan dünya genelindeki çalışmaların derlenmesinden oluşmaktadır (Dünya Sağlık Örgütü, 2021). ABD, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı olarak çalışan Amerika Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi'nin (CDC) 2025 yılında yayımlanan ve 2022 yılında 16 eyalette yaptığı araştırmaya göre, ABD'de otizm yaygınlık oranının her 31 çocuktan 1 olduğunu ortaya koymuştur. Bu değer 2000 yılında 150'de 1; 2008 yılında 88'de 1; 2016 yılında ise 54'te 1; 2020 yılında 36'da 1 olacak şekilde bildirilen yaygınlık oranı 2022 yılında 31 çocuktan 1 olacak şekilde güncellenmiştir. Yıllara göre yapılan yaygınlık araştırması sonuçları, otizm yaygınlık oranının dramatik şekilde arttığını göstermektedir (Centers For Disease Control And Prevention, 2025). Ayrıca araştırmada erkeklerde otizm görülme oranının kızların 3,4 katı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bilimsel yazında, normal zekâya sahip OSB'li bireylerde erkek/ kız oranı 5,75/1; zekâ gelişim sorunlarının da eşlik ettiği olgularda ise bu oran 1,9/1 olarak tespit edilmiştir.

Klinik Özellikleri

DSM-V sınıflama sistemi, OSB'nin klinik özelliklerini; “sosyal-iletişimsel alanda yetersizlik” ve “sınırlı, tekrarlayıcı davranışlar ve ilgi alanları” olmak üzere iki boyutta ele almıştır. Bu belirtilerin büyük çoğunluğu erken çocukluk dönemlerinde başlamasına rağmen, her zaman erken çocukluk döneminde fark edilmeyebilir.

Sosyal-iletişimsel alanda yetersizlik: OSB'nin temel özelliklerinden biri olan bu alandaki yetersizlikler; kişilerarası duygusal ve sosyal karşılıklı kurmada, iletişimi başlatma ve sürdürmede, karşılıklı görüş alışverişinde bulunmada ve yaşına uygun sosyal ilişkiler geliştirmede güçlükler şeklinde ortaya çıkmaktadır. Ayrıca göz teması kurma, jest ve mimikleri kullanma, beden dilini anlama, dilin pragmatik yönlerinden yararlanma ve empati kurma gibi sözel olmayan iletişim becerilerinde de sorunlar görülebilmektedir. Erken çocukluk dönemlerinden itibaren yaşına uygun akran ilişkileri kurma ve sürdürmede güçlük yaşayan bu çocuklar, yaşlılarıyla uygun oyunlar oynamakta veya onların oyunlarına katılmakta isteksiz davranabilmektedir. Bunun yanı sıra, taklit becerilerinde yetersizlikler ve ortak dikkat becerilerinde sınırlılıklar da sıklıkla gözlenmektedir. Bu belirtilerin görünümü ve şiddeti çocuğun yaşı, zekâ düzeyi ve dil becerilerine göre değişiklik gösterebilmektedir. Dil becerileri görece iyi gelişmiş olan OSB tanılı çocuklar dahi yeni sosyal ortamlara uyum sağlama, karşılıklı konuşmaları sürdürme ve ilgi alanlarını, duygularını ya da başarılarını başkalarıyla paylaşma konularında zorlanabilmektedir.

Sınırlı, tekrarlayıcı davranışlar ve ilgi alanları: Erken çocukluk döneminde normal gelişen çocuklarda görülebilen el çırpma, sallanma gibi tekrarlayıcı motor davranışlar OSB tanılı çocuklarda sıkça görülmektedir. Ancak, normal gelişen çocuklarda bu davranışlar 3-4 yaşlarında kaybolurken; OSB tanılı olgularda bu davranışların ilk 5 yılda artarak devam ettiği tespit edilmiştir. OSB tanılı çocuklarda sallanma, kendi etrafında dönme, el çırpma gibi stereotipik davranışlar, oyuncakları işlevine uygun oynamama (örn. oyuncakları sıralama, araba tekerliği çevirme), aynı kelime veya cümleyi defalarca tekrarlama (ekolali) gibi davranışlar sık görülebilmektedir. ‘Aynı’ işlerin tekrarında ısrarcı olabilir ve rutinleri bozulduğunda kaygılanıp, huzursuzlanabilirler. Bazen beklenmedik nesnelere (kartvizit, araba markası vb.) ilgi duyabilir ve özel ilgilendikleri konular hakkında yaşlılarından daha fazla düzeyde bilgi sahibi olabilirler. DSM-V ile birlikte, OSB tanılı olgularda görülebilen tat, koku, ses ve dokunsal uyaranlara karşı aşırı duyarlılık (hipersensitivite) veya ağırlı uyaranlara karşı az duyarlılık (hiposensitivite) tanı ölçütleri arasına girmiştir.

Tanısal Değerlendirme

OSB'nin klinik değerlendirmesinde en güvenilir yöntem alanında uzman olan hekimin değerlendirmesidir. Çocuk ergen ruh sağlığı uzmanı tarafından yapılacak ana tanısal değerlendirmeler, müdahale programı oluşturulurken transdisipliner ekip üyeleri tarafından kendi alanlarıyla ilgili yapacakları ek değerlendirmelerle desteklenmelidir. Kapsamlı bir klinik değerlendirme kabaca 7 adımdan oluşmalıdır.

Bu değerlendirme, aileyi karşılama ve o ana kadar yapılan tanısal girişimlerin öğrenilmesi, ebeveyn/bakım verenden öykü alma, ebeveyn/bakım veren ile olan görüşmede kullanılan tanısal araçlar, gözlem, diğer tıbbi durumların değerlendirilmesi, nörometabolik bozukluklar, aminoasit ve mitokondriyal bozukluklar için incelemeler, bilişsel değerlendirme ve uyum becerilerinin değerlendirilmesini içerir. Küçük yaşlarda ruhsal gelişimin bir alanında sorun varsa, genelde başka alanlarda da aksama görüldüğü için bu yaş gruplarında ayırıcı tanı oldukça zordur. Çok boyutlu bir değerlendirme ile bütün gelişim alanlarında çocuğun değerlendirilip eş tanı gösteren durumların belirtilmesi gerekmektedir. Tanıda güçlük yaşansa bile çocukların yetersiz ve geri oldukları alanların belirlenip uygun eğitsel müdahalelere başlanması gerekmektedir. Tanısal olarak OSB'de en sık karşılaşılan durumlar; dil gelişim bozuklukları, zihinsel yetersizlik, tepkisel bağlanma bozukluğu, sosyal iletişim bozukluğudur.

Nedenler

OSB sebebi henüz tam olarak açıklanamayan bir nörogelişimsel bozukluktur. Yapılan çalışmalarda, nörolojik mekanizmalar ile sistemler arası etkileşimin ve karmaşık biyolojik işlevlerin etkileri üzerine odaklanılmıştır. Genetik, nörobiyolojik (beyindeki yapısal değişimler, beyin işleyişi ile ilgili değişimler, beyindeki kimyasal değişiklikler, nöroimmunolojik değişiklikler) ve çevresel etmenler üzerinde durulmaktadır.

Tedavi

Otizmin çekirdek bulgularını tamamen ortadan kaldıran bir tedavi henüz yoktur. Ancak davranış temelli erken müdahale yöntemleriyle bulguların önemli ölçüde azaltılması ve daha hafif bulgularla seyreden bazı olgularda tanı kaybı mümkün olabilmektedir. Ayrıca eşlik eden psikiyatrik bozukluklar ve davranış sorunlarının tedavisi yaşam kalitesini önemli ölçüde arttırabilmektedir. Otizmde etkinliği bilinen davranışçı müdahale yöntemleri; uygulamalı davranış analizi, erken başlangıçlı denver modeli, ergoterapi, temel tepki öğretimidir. Tüm dünyada OSB olan bireylerin yaklaşık yarısı eşlik eden davranış sorunları ve psikiyatrik bozukluklar nedeniyle ilaç tedavisi kullanmaktadır.

BİREYSEL SOSYAL HİZMET DANIŞMANLIĞI PROJESİ

Giriş

Engellilik alanında odak kurum olan Bakanlığımız bir yandan ulusal otizm eylem planının koordinasyonunu yürütürken diğer yandan otizmlili bireyin ve ailesinin yararına yürütülecek hizmetlerde aile temelli anlayışı hâkim kılmayı önemli hedefleri arasına almıştır.

Bakanlığımız koordinasyonunda hazırlanarak 2 Nisan 2023 Dünya Otizm Farkındalık Gününde kamuoyu ile paylaşılan Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik II. Ulusal Eylem Planı ile Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB), tanısı alan bireylerin kapsayıcılık anlayışı ile ayrımcılığa uğramadan erken tanı, erken müdahale, bakım, eğitim, sağlık, sosyal hizmet ve aile desteği, danışmanlık vb. hizmetlerin sunumunda kapasite arttırıcı etkili politikaları belli başlı amaçlar olarak belirlenmiştir.

Bu amaçlardan “Etkili Sosyal Hizmet Modelleriyle Bireyi ve Aileyi Güçlendirmek” temasının altında yer alan faaliyetlerden olan “Otizm Spektrum Bozukluğu Tanısı Alan Bireylerin Aileleri İçin Bireysel Sosyal Hizmet Danışmanlığı” uygulama modeli geliştirilmiştir. Yeni sosyal hizmet modeli ile çocuğu otizm tanısı alan ailelere yaşayabilecekleri ve/veya yaşadıkları sorun ve ihtiyaçların belirlenmesi, ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda bireysel olumsuz koşulların ortadan kaldırılmasına yardımcı olunması, psikososyal destek sağlanması, hakların kullanımı konusunda bilgilendirme ve bilinçlendirme yapılması, doğru ve güvenilir bilgiler ile nitelikli kamu hizmetlere ulaşmalarının sağlanması ve ailelerin desteklenmesi amaçlanmıştır.

Plan, acil müdahale ve tedbir gerektiren durumlar hariç rutin ve sistematik aile danışmanlığı hizmetlerine ilişkin bilgiler sunmaktadır. İl ASH Müdürlüklerine başvuran ya da sosyal hizmetlerden yararlanan ailelerle yapılan çalışmalar, uygulanan yöntemler, önerilen tedbirler temel faaliyetleri çerçevesinde hayata geçirilecektir. Aşağıda projeye ve uygulama planına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Projenin Amaçları:

Genel Amacı: Otizm spektrum bozukluğu tanısı alan çocukların ailelerine yönelik olarak bireysel sosyal hizmet danışmanlık ve müdahale sisteminin geliştirilmesi.

Özel Amacı: Bakanlığımız hizmetlerinden yararlanan veya İl ASH Müdürlüğüne ve Sosyal Hizmet Merkezlerine başvuran müracaatçı ailelere Bakanlığın hizmetlerinde yardımcı olmak ve izleme yapmak, Genel hak ve hizmetler konusunda bilgilendirme ve rehberlik yapmak, Diğer kamu kurumları hizmetleri hakkında bilgi vermek ve yönlendirme yapmak, olarak belirlenmiştir.

Projenin Hedef Kitlesi: Otizmlili çocuğu olan aileler olarak belirlenmiştir.

Proje Fikrinin Kaynağı ve Dayanaklar :

Projenin İlişkili Olduğu ve/veya Dayandığı Plan, Program, İdare Stratejik Planı

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik II. Ulusal Eylem Planı(2023-2030)

Görev ve Sorumluluklar

1.Adım:

- Engelli Ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Görev ve Sorumlulukları:
- Proje uygulayıcıları olan İl ASH Müdürlükleri ile Sosyal Hizmet Merkezlerine proje tanıtım ve bilgilendirme toplantısı yapmak.
- Paydaş Bakanlık ve kamu kurumlarına proje hakkında bilgi vermek.
- İl koordinatörlerine bilgilendirme, rehberlik ve danışmanlık yapmak.
- İl koordinatörlerine uygulayıcı eğitim desteği sağlamak.
- Projeye ilişkin uygulama planı, formlar ve broşür hazırlamak.
- Proje kapsamında saha ziyaretleri yapmak, projenin izlenmesi ve değerlendirmesini yapmak.
- Danışmanlar ve aileler için izlemeye ilişkin anket hazırlamak ve il koordinatörlerinin uygulamasını sağlamak
- .Projenin 81 İl’de uygulanabilmesi için elektronik ortama entegresini sağlamak.(Aile Bilgi Sistemi).

2.Adım:

ASH İl Müdürlüğü/İl koordinatörlerinin Görev ve Sorumlulukları:

- Proje ekibini oluşturmak (Doğal üye İl Müdürü, engellilerden sorumlu İl Müdür Yardımcısı ve il koordinatörü olarak görevlendirilecek iki meslek personeli) ve sekreteryaya görevini yürütmek
- SHM'lerle iş birliği sağlamak
- Lojistik desteği(Malzeme, ekipman, personel, ulaşım vb.) sağlamak,
- Bütçe oluşturmak,
- Danışmalara aşağıda belirtilen eğitim konularında uygulayıcı eğitimleri düzenlemek
- İl koordinatörlüğü tarafından Vali Yardımcısı başkanlığında oluşturulan II. Ulusal Otizm Eylem Planı İl İzleme Komisyonunda projenin tanıtımını gerçekleştirmek.
- II. Ulusal Otizm Eylem Planı İl İzleme Komisyonu komisyon üyeleri dışında gerek görülmesi halinde her kurumdan birer üye ile BSHDP alt komisyonu kurmak alt komisyonun aynı zamanda kurumların irtibat kişisi olarak görevlendirilmesini sağlamak(olur almak).
- II. Ulusal Otizm Eylem Planı İl İzleme Komisyonu BSHDP alt komisyonun çalışma sıklığını ve usulünü belirlemek.
- II. Ulusal Otizm Eylem Planı İl İzleme Komisyonu BSHDP alt komisyonunun İl Otizm Hizmet Bilgilendirme Rehberi'nin oluşturulmasını sağlamak.
- Projenin etkin uygulanmasına, sayısal verilere ulaşılmasına yönelik iş birliği ve koordinasyon protokolü imzalamak.
- Bakanlık tarafından hazırlanan "Aile Bilgilendirme Broşürü"nü diğer kamu kurum ve kuruluşlarına dağıtmak ve kurumları bilgilendirmek.
- Bakanlık hizmetinden yararlanmayan ailelere ulaşılması için İl Sağlık Müdürlüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile iletişime geçmek.

3.Adım:

İl Koordinatörleri İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri:

- Sosyal Hizmet Merkezleri yöneticileri ile planlama ve değerlendirme toplantısı yapmak.
- Danışmanların uygulama planı ve formları kullanımı izlemek.
- Danışmanlarla yılda bir kez değerlendirme toplantısı yapmak.
- Danışmanlara EYHGM tarafından hazırlanan proje değerlendirme anketinin yılda bir kez uygulanmasını sağlamak.
- Aile durum değerlendirme raporu doğrultusunda yıllık izleme ve değerlendirme raporunu hazırlamak, raporun EYHGM iletilmesini sağlamak.
- e-arşiv oluşturmaktır.

4. Adım:

- SHM lerin Temel Faaliyetler :
- Danışmanları belirlemek,
- Ailelerin belirlenmesi (kayıtlarımızdan, sivil toplum kuruluşlarından) için çalışmalar yapmak,
- Ailelerin başvurularını almak,
- Ailelerin danışmanlarının belirlenmesini sağlamak,
- Danışmanların proje bilgilendirme ve uygulayıcı eğitim toplantısına katılımlarını sağlamak,
- Paydaş kurumlarla iletişim kurmak,
- Çalışmaları izlemek ve koordine etmektir.

5. Adım:

Çalışma Konuları:

- Bakanlığımızın hizmetleri konusunda bilgilendirme, rehberlik ve danışmanlık hizmeti vermek,
- Kurumların verdiği hak ve hizmetler konusunda kurumlar arası (Bakanlıklar, yerel yönetimler, üniversiteler, STK'lar vb.) iş birliğini sağlayarak bilgilendirme, rehberlik ve yönlendirme yapmak.

6. Adım:

Çalışma Yöntemleri:

Görüşme, ev ziyareti, sosyal inceleme raporu hazırlama, bilgilendirme, yönlendirme, aile danışmanlığı / psiko-sosyal destek, grup çalışması, kurumlar arası iş birliği, toplumla çalışma vb. sosyal bilimlerde kullanılan yöntem ve tekniklerin uygulanması.

7. Adım:

Proje Yönetimi:

Proje yönetimi; doğal üye il müdürü, engellilerden sorumlu il müdür yardımcısı, engelliler şube müdürü ile il koordinatörü olarak görevlendirilen 2(iki) meslek personelinden oluşur. Proje uygulayıcıları(Danışman) ASH İl Müdürlükleri, bağlı kuruluşlar ve sosyal hizmet merkezlerinde görevli, sosyal hizmet uzmanı, sosyal çalışmacı, psikolog, özel eğitim öğretmeni, okul öncesi eğitim öğretmeni, sınıf öğretmeni, çocuk gelişimci, ergoterapist, sosyolog, ASDEP, ASDU ünvanı olanlardan meslek personelinden görevlendirilir.

8. Adım:

Danışmanlar İçin İş Akış Planı:

- SHM başvurularına/dosya sayısına göre her danışmanın ailelerin belirlenmesi,
- Danışmanın ailelerin belirlenmesinin ardından çalışmaya on gün içinde başlaması,
- Ailelerle ilk görüşmenin telefon ile yapılması,
- Daha sonra yapılacak görüşmelerin kuruma davet ya da telefon ile yapılabileceği bilgisinin verilmesi,
- Her aile ile ilk ev ziyareti 40(kırk) gün içinde gerçekleştirilmesi,
- Her aileye ilk ev ziyareti sonrasında en az yılda bir kez rutin ev ziyareti yapılması (bunun dışında danışman tarafından ihtiyaç duyuldukça daha fazla sayıda ev ziyareti yapılabilir)
- Aile ile ilk görüşmede danışmanlık projesi hakkında bilgi verilmesi
- Ev ziyareti yapılan aileye "Aile İhtiyaç Formu"nun doldurulması,
- Ailelerin BSHDP yararlanmak istediklerine veya yararlanmak istemediklerine dair dilekçe alınması,
- Sosyal İnceleme Raporunun hazırlanması,
- BSHDP'den yararlanmaya başlayan aileye Aile İhtiyaç Formunda belirlenen ihtiyaçlarına ilişkin yapılabilecek çalışmalar hakkında bilgi verilmesi ve aile çalışma planının oluşturulması,
- Aile çalışma planında belirlenen konular tamamlandığı durumda aileye ihtiyacı olduğu durumda danışmanı arayabilecekleri belirtilerek 2 ayda bir rutin telefon görüşmesinin kendileri tarafından yapılacağı bilgisinin verilmesi,
- Kurumlar arası çalışmanın gerek görülmesi durumunda il izleme komisyonu veya BSHDP alt komisyonunca belirlenen ilgili irtibat kişi ile temasa geçilmesi,
- Bakanlık hizmetleri ile ilgili bir talep olması durumunda gerekli tedbirlerin alınması için iş ve işlemlerin başlatılması, takip edilmesi,
- Otizmli birey veya ailesi ile ilgili herhangi bir yeni yasal düzenleme veya hizmet sunumu sağlandığında aileye konu hakkında bilgi verilmesi,
- Danışmanlık hizmetini hiç almak istemeyen aileden istemediğine dair dilekçenin alınması ancak aileye herhangi bir ihtiyacı olduğunda danışmanla iletişime geçilebileceği bilgisinin verilmesi,
- Acil bir durum olmadığı takdirde çalışma planı oluşturulan aile ile iki ayda 1 kez telefonla iletişim kurulması(Telefonla Görüş Formunu doldurulması),
- Her yılın sonunda (Kasım ayı) aileden danışmanlık hizmetinin devam edip etmeyeceklerine dair dilekçelerin alınması

9. Adım:

Aileye yardım edilebilecek durumlar:

- Bilgi edinme ihtiyacı,
- Düşünce sisteminin değişmesi,
- Geleceğini planlama,
- Hak ve hizmetlerden yararlanma,
- Toplumla uyum içinde yaşama,
- Kamu kaynaklarını kullanmadır.

10. Adım:

Ailelerle İletişimde Göz Önüne Alınacak Hususlar:

- Ailelere zaman ayırarak ve güvenilir olunması,
- Ailelerin yerine karar verilmemesi,
- Kaygılı, sınırlı olan ailelere karşı sakin kalmaya özen gösterilmesi,
- Otizmlili çocuk hakkında bilgi sahibi olunması
- Aile hakkında bilgi sahibi olunması,
- Aileye danışmanlık hizmetinin kapsamını ve sınırlarını belirtilmesi,
- Aileye nasıl yardımcı olabileceğinizi ve hangi desteklere ihtiyacı olduğunu sorulması,
- Ailenin onayını alacağınız çalışma planının hazırlanması,
- Aileye süreç hakkında bilgi verilmesi ve aile ile iletişim halinde olunması,
- Yapıcı ve olumlu bir dil kullanılması önemlidir.

11. Adım:

Danışmanların Bilgi Sahibi Olması Gereken Konular;

- Engelli birey, özellikleri ve yaklaşımlar,
- Ayrımcılık,
- Koruyucu önleyici çalışmalar,
- Aile ile iletişim yöntemleri,
- Otizm spektrum bozukluğunu anlamak,
- Otizmlili birey tanısı alan ailelerin tanıyı aldıkları anda verdikleri tepki, tanı sonrası yaşadıkları sorunlar,
- Ailelerin psikolojik süreçleri ve duygusal çöküşler,
- Otizmlili bireylere yönelik haklar ve sunulan hizmetlerdir.

KAHRAMANMARAŞ SOSYAL HİZMET MERKEZLERİ VE ADRESLERİ

Kahramanmaraş ilinde bulunan 9 İlçede (Onikişubat, Dulkadiroğlu, Pazarcık, Elbistan, Afşin, Göksun, Çağlayancerit, Andırın, Türkoğlu) Bireysel Sosyal Hizmet Danışmanlığı Projesi Danışmanlarımız Otizm Spektrum Bozukluğu tanısı almış bireyler ve aileleri için yürütülen bu proje kapsamında görevlerine devam etmektedirler.

Bireysel Sosyal Hizmet Danışmanlarımızın görev yaptığı Sosyal Hizmet Merkezleri aşağıda belirtilen listede yer almaktadır:

Kahramanmaraş	Onikişubat	Onikişubat Sosyal Hizmet Merkezi(SHM)	Mimar Sinan Mah. Alpaslan Türkeş Bul. 48026 Sok. No:3	(344) 215 54 52
Kahramanmaraş	Dulkadiroğlu	Dulkadiroğlu Sosyal Hizmet Merkezi(SHM)	Aslanbey Mahallesi 7084 Sokak Kamu Külliyesi Dulkadiroğlu Hükümet Konağı Kat. 1	(344) 221 33 85
Kahramanmaraş	Elbistan	Elbistan Sosyal Hizmet Merkezi(SHM)	Kızılcaoba Mah. İstiklal Cad. No: 5	(344) 415 25 27
Kahramanmaraş	Pazarcık	Pazarcık Sosyal Hizmet Merkezi(SHM)	Menderes Mah. Karataalkaya Bul. No:187/4	(344) 311 20 90
Kahramanmaraş	Afşin	Afşin Sosyal Hizmet Merkezi(SHM)	Efsus Tuğran Mah. Nazım Kaynak Bul. No:1 (Yeni Hükümet Konağı)	(344) 503 00 56
Kahramanmaraş	Göksun	Göksun Sosyal Hizmet Merkezi(SHM)	Kayabaşı Mah. Gün Sazak Cad. No:2	(344) 714 40 60
Kahramanmaraş	Türkoğlu	Türkoğlu Sosyal Hizmet Merkezi	Fatih Mah. Mahir Ünal Cad. No:76/A (Türkoğlu Belediyesi Hizmet Binası İçersi)	(344) 618 10 05
Kahramanmaraş	Andırın	Andırın Sosyal Hizmet Merkezi(SHM)	Yeni Hükümet Cd., 46400 Kat 2	0 344 561 35 35
Kahramanmaraş	Çağlayancerit	Çağlayancerit Sosyal Hizmet Merkezi	İstiklal Mah. Cumhuriyet Cad. No:109	(344) 351 21 89

OTİZMLİ BİREYLERE YÖNELİK HİZMETLER

KAHRAMANMARAŞ AİLE VE SOSYAL
HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ

1.

KAHRAMANMARAŞ
AİLE VE SOSYAL
HİZMETLER İL
MÜDÜRLÜĞÜ

T.C. KAHRAMANMARAŞ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL
MÜDÜRLÜĞÜ

KAHRAMANMARAŞ AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ

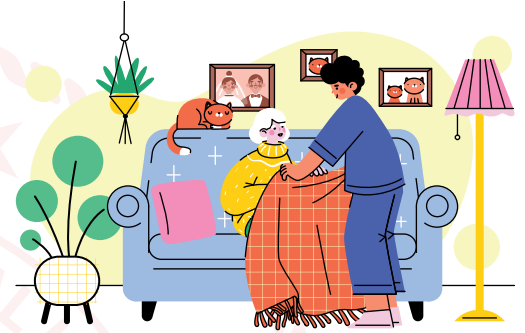
1. KAHRAMANMARAŞ AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ

1.1. EVDE BAKIM YARDIMI

Evde bakım yardımı, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri tarafından engelli bireylerin toplumsal yaşamın tüm alanlarına katılımlarının sağlanması ile içinde yaşadıkları sosyal ve fiziksel çevreden koparılmadan bakım ihtiyaçlarının ailelerinin yanında karşılanması amacıyla yürütülen bir destektir.

Hizmetin Koşulları Nelerdir?

- Hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarının asgari ücretin aylık net tutarının 2/3' ünden daha az olduğunun tespit edilmesi,
- 18 yaşından büyükler için düzenlenen engelli sağlık kurulu raporunda "ağır engelli" veya "tam bağımlı", 18 yaşından küçükler için düzenlenen engelli sağlık kurulu raporunda ise "ağır engelli" veya "Çok ileri düzeyde özel gereksinimi vardır", "Belirgin özel gereksinimi vardır" ve "Özel koşul gereksinimi var" ifadelerinden birinin yer alması gerekmektedir.

Nereye Başvuru Yapılır?

Engelli bireyin ikametgâhının bulunduğu ildeki Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne veya Sosyal Hizmet Merkezine başvuru yapılabilmektedir.

İstenilen Belgeler?

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için T.C. Kimlik Numarası. Yabancı uyruklular için oturma izni ve yabancı kimlik numarası.
- Sağlık Raporu.
- Hanede yaşayan kişilerin gelir ve varlıklarına ilişkin yazılı beyanları, varsa beyanın içeriğine ilişkin belgeler.
- Hanede yaşayan 18 yaşını tamamlamış olup akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle işlerini görememesi veya korunması ve bakımı için kendisine sürekli yardım gerekmesi veya başkalarının güvenliğini tehlikeye sokması nedenleriyle kısıtlanması gerekli evde bakım yardımından yararlanacak engelli birey için ilgili mahkemelerden alınacak vesayet altına alınması ve vasi atanması kararı veya tevzi formu.
- Açık Rıza Formu.
- Gerekli hallerde engelli birey veya hanede yaşayan kişiler hakkındaki boşanmaya dair mahkeme kararı veya boşanma aşamasını gösteren belge.
- Gerekli hallerde hanede öğrenimine devam eden birey olması durumunda öğrenim durumunu gösterir belge veya sureti.
- Hane, gelir ve sağlık durumunun tespiti amacıyla ihtiyaç duyulan diğer belge ve evraklar.

Başvuru tarihinden itibaren 30 gün içinde yukarıdaki belgelerin teslimi istenmektedir.

KAHRAMANMARAŞ AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ

1.2. ÖZEL BAKIM MERKEZLERİ

Özel Bakım Merkezleri, engelli bireylerin bakımı için yatılı veya gündüzlü hizmet vermek amacıyla gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişileri tarafından açılan, denetimleri Bakanlığımızca yapılan ve bakıma ihtiyacı olan engelli bireyler için özel bakım kuruluşlarıdır.

Hizmetin Koşulları Nelerdir?

- Özel Bakım Merkezlerinde, engelli bireylerin yaş, cinsiyet ve engel durumunu göz önünde bulundurarak bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunulmaktadır.
- Engelli sağlık kurulu raporunda “ağır engelli” ya da “tam bağımlı ” olduğu belirtilen bireyler ve hane içinde kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı bir aylık net asgari ücret tutarının 2/3’ünden daha az olan bakıma muhtaç engelli bireyler “Ücreti Bakanlık Tarafından Karşılanan Engelli” statüsünde Özel Bakım Merkezlerinden hizmet alabilmektedirler. Bu statüde merkeze yerleştirilen engelli bireylerin tüm giderlerini (bakım ücreti ödemesi, harçlık, giyim yardımı) Bakanlığımız karşılamaktadır. Gelir kriterini sağlamayan engelli bireyler ise bakım ücreti ve tüm giderleri kendisi veya yakınları tarafından ödenecek engelli statüsünde hizmet almaktadır.

Nereye Başvuru Yapılır?

Engelli bireyin ikametgâhının bulunduğu ildeki Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne veya Sosyal Hizmet Merkezine başvuru yapılabilmektedir.

İstenilen Belgeler?

- T.C. Kimlik Numarası beyanı,
- Engelli Sağlık Kurulu Raporu,
- Yatılı ve sürekli bakımı için özel bakım merkezine yerleştirilecek olan; 18 yaşını tamamlamamış bakıma ihtiyacı olan engelli birey için ilgili mahkemelerden alınacak, koruma altına alınması ve bir bakım merkezine yerleştirilmesi kararı ile velayet altında değil ise vesayet altına alınması ve vasi atanması kararı,
- 18 yaşını tamamlamış olup akıl hastalığı veya akıl zayıflığı sebebiyle işlerini görememesi veya korunması ve bakımı için kendisine sürekli yardım gerekmesi ya da başkalarının güvenliğini tehlikeye sokması nedenleriyle kısıtlanması gerekli olan engelli birey için ilgili mahkemelerden alınacak, kısıtlanması ve bir bakım merkezine yerleştirilmesi kararı ile velayet altında değil ise vesayet altına alınması ve vasi atanması kararı,
- Aynı hanede yaşayan bireylerin gelir ve mal durumuna ilişkin yazılı beyanı ve taahhüdü ile beyanın içeriğine dair belgeler, (Özel bakım merkezinden ücretsiz faydalanacak engelli bireyler için) Engelli bireye ait iki adet vesikalık fotoğraf.

KAHRAMANMARAŞ AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ

1.3. RESMİ YATILI BAKIM VE REHABİLİTASYON MERKEZLERİ/ENGELSİZ YAŞAM MERKEZLERİ

1.3.1. ONİKİŞUBAT GÜNDÜZLÜ BAKIM REHABİLİTASYON VE AİLE DANIŞMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

Kuruluşumuz 5 adet uygulama evi 1 adet 2 katlı idari binadan oluşmakta olup engelli bireylere yönelik Gündüzlü bakım merkezi olarak 2020 yılı Ocak ayından itibaren hizmet vermektedir.

Gündüz Hizmet Merkezi; Engelli bireylerin yaşam kalitesinin artırılması ve sosyal hayata aktif katılımlarına katkı sağlanması amacıyla engelli bireyler ile ailelerine sunulacak eğitim, rehberlik ve danışmanlık hizmeti, psiko-sosyal rehabilitasyon hizmeti, gündüz bakım ve rehabilitasyon hizmetlerini tam gün, yarım gün veya seanslı olarak sunan sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Merkezimizde engel türü olarak Zihinsel engel grubundan Hafif ve Orta Düzey Zihinsel Engel, Down Sendromu, Otizm Spektrum Bozukluğu; Fiziksel engel grubundan Görme Engelli, Cerebral Palsy tanısı olan bireylere hizmet verilmektedir. Hizmet verilen yaş grubu açısından; zihinsel engelli bireylerde 18 yaş üzeri kız ve erkek engelli bireylere, görme engel grubundan 7 yaş üzeri kız ve erkek engelli bireylere hizmet verilmektedir.

Başvuru için Gerekli Belgeler2007/11 Nolu Genelgeye Göre Gündüzlü Merkezlerde Tanzim Edilecek Evraklar Şu Şekildedir:

- Başvuru Talep Formu,
- Kesin Kayıt İçin Gerekli Olan Evraklar (Engelli Sağlık Kurulu Raporu,2 Adet Vesikalık Fotoğraf, Öğrenim Durumunu Gösterir Belge, Engellinin Vasisi Varsa Vasi Kararı, Boşanma Durumu varsa bu duruma ilişkin mahkeme kararı, Durum Bildirir Tek Hekim Sağlık Raporu, RAM Raporu), Kabul Formu, Aile Bilgi Formu.

Kuruluşumuzda Yapılan Etkinlik ve Çalışmalar:

- Görsel Sanat Etkinlikleri
- Geleneksel Sanat Etkinlikleri
- Temel yaşam becerileri kazandırma (diş fırçalama, yatak düzenleme, ayakkabı bağlama, düğme ilikleme, el yıkama...)
- Oyun aktivitesi (bowling etkinliği, Air Hockey ve langırt oyunu)
- Halk oyunları Kursu
- Misafir ağırlama Etkinlikleri
- Mutfak Atölyesi (tarhana, firik yapımı, yöresel yemek yapımı, masa hazırlama, meyve kurutma, turşu yapımı, zeytin kırma yapımı)
- Kuaförlük Kursu
- Sebze Yetiştiriciliği Kursu
- Sosyal kültürel etkinlikler (Müze ziyareti, tiyatro, sinema etkinliği, doğa gezileri, bazlama etkinliği, Luna Park gezisi, Baraj Tekne Turu, Bisiklet Turu, EXPO 2023 Gezisi)
- Sportif faaliyetler (Mevsim şartlarına uygun olması durumunda spor aletlerinin kullanımı, Bahçe yürüyüşleri)
- Doğum Günü aktiviteleri
- Belirli Gün ve Haftaların Kutlanması (Kandil, Yerli Malı, Resmi ve Dini Bayramlar, Kahramanmaraş'ın Kurtuluşunun Kutlanması)
- Kına Gecesi, Sıra Gecesi Kutlamaları.
- Okuma yazmaya hazırlık çalışmaları kapsamında destekleyici eğitimler.
- Aile Danışmanlığı Hizmeti (Ebeveynlere Yönelik Eğitimler ve Hane Ziyaretleri)
- Braille Alfabeti ile Kuran-ı Kerim ve Dini Eğitim

KAHRAMANMARAŞ AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ

Aktif olarak hizmet alan engelli birey ve ailelerine yönelik birinci ve ikinci dönem hane ziyaretleri gerçekleştirilerek gerekli hallerde aile danışmanlığı ve rehberlik hizmeti sunulmuştur.

Nasıl Ulaşabilirim?
Ağcalı Mahallesi
96039.Sokak Onikişubat/Kahramanmaraş
Telefon No: 0344 502 6909

1.3.2. KAHRAMANMARAŞ ENGELSİZ YAŞAM BAKIM REHABİLİTASYON VE AİLE DANIŞMA MERKEZİ

Kuruluşumuz Kahramanmaraş İlinde bulunmakta olup Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı resmi bir yatılı bakım merkezidir. Kuruluşumuzda 7-12 yaş Karma, Zihinsel ve 13+ Erkek Zihinsel engeli bulunan bireylere bakım ve rehabilitasyon hizmeti sunulmaktadır. Kuruluşumuz yapı itibariyle 3 Bloktan oluşmakta olup 1 Blok idari bina olarak belirlenmiştir. Diğer 2 Blok ise daire tipi dizayn edilmiş, engelli bireylere bakım hizmet sunulacak şekilde planlanmıştır.

Başvuru İçin Yapılması Gerekenler

Kuruluşumuzdan hizmet alma talebi olan bireylerin/ailelerin ikamet ettikleri ilçede bulunan en yakın Sosyal Hizmet Merkezine dilekçe ile başvuruda bulunması, istenilen belgelerin tamamlanmasının ardından ilgili Sosyal Hizmet Merkezi tarafından incelemesi ve değerlendirmesi yapılarak kuruluş kabul şartlarını taşıdığı (Engelli Sağlık Kurulu Raporunda 1. Engel grubunun Zihinsel olması, yaş ve cinsiyetin kuruluş profiline uygun olması) tespit edilmesi halinde dosya İl Değerlendirme Kuruluna sunularak onaylanması halinde, birey 18 yaşından küçük ise Mahkemeye başvurularak çocuk hakkında Bakım Tedbir Kararının çıkartılması, 18 yaşından büyük ise vasilik kararı, vasi dilekçesi ve yerleştirme izin kararının alınmasının ardından Genel Müdürlüğümüzce talep değerlendirilerek kuruluşumuza tertibi uygun bulunduğu takdirde de rehabilite edileceği dairenin mevcudu göz önünde bulundurularak boş kontenjan olması halinde kabulü gerçekleştirilmektedir. Rehabilite edileceği dairede doluluk durumu olması halinde ise kişi sıraya alınarak sıra bilgisi ilgili kurum ve kişilere bildirilmektedir.

Nasıl Ulaşabilirim?

Mimar Sinan Mahallesi 48027.Sokak
No:11/C Onikişubat Kahramanmaraş
Telefon No: 0344 502 9900

1.4. ENGELLİ KİMLİK KARTI

Engelli bireylere tanınan hak ve hizmetlerden yararlanmada kullanılmak üzere engelli bireylere kimlik kartı verilmektedir.

KAHRAMANMARAŞ AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ

Kimler Başvurabilir?

Sağlık kurulu raporu ile %40 ve üzeri engelli olduğunu belgeleyen bireylere engelli kimlik kartı verilmektedir.

Engelli bireyin 18 yaşından küçük olması durumunda sağlık kurulu raporunda Çocuklar İçin Özel Gereksinim Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre Hafif Düzeyde ÖGV (40-49), Orta Düzeyde ÖGV, (50-59), İleri Düzeyde ÖGV, (60-69) Çok İleri Düzeyde ÖGV (70-79), Belirgin Özel Gereksinimi Vardır. (80-89), Özel Koşul Gereksinimi Vardır (90-99), ifadelerinden birinin yer alması gerekmektedir

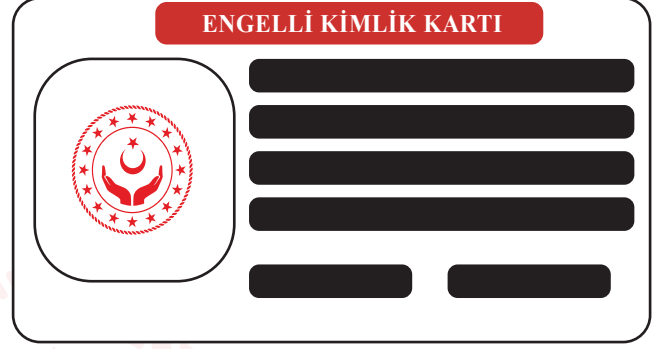
Engelli bireyin ikamet ettiği ildeki Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne, Sosyal Hizmet Merkezlerine (SHM) veya e-Devlet kapısı üzerinden başvuru yapılabilmektedir.

İstenen Belgeler

- 2 adet fotoğraf
- Nüfus cüzdanı fotokopisi,
- Sağlık kurulu raporunun aslı veya onaylı örneği ile başvuru yapılmaktadır.

e-Devlet üzerinden yapılan başvurularda ise yukarıda belirtilen belgeler talep edilmemektedir.

Engelli Kimlik Kartının Sağlamış Olduğu Haklar nelerdir?

- Belediye otobüsleri, metro seferleri, Marmaray, otobüs, tramvay, deniz yollarının şehir içi seferleri ücretsizdir.
- “Ağır engelli ibareli” raporu olanların bir refakatçisi engelli kişi ile beraber olmak şartıyla ücretsiz ulaşımdan yararlanır.
- Türk Hava Yolları /AJet iç hat uçuşlarında %20, dış hatlarda %25 indirim uygulanmaktadır.
- T.C. Devlet Demiryolları (TCDD), yüksek hızlı trenler (YHT) dâhil tüm koltuklu seferleri ücretsizdir.
- Şehirlerarası otobüslerde %30 indirim mevcuttur. Refakatçi indirimi yoktur.
- Tren, uçak yolculuklarında engelli kimlik kartında ağır engelli ibaresi yer alıyorsa refakatçi da ulaşım indiriminden faydalanır.

- Cep telefonu operatörlerinde ve internet kullanımında indirimler uygulanmaktadır.
- TV yayını hizmetlerinde (Digitürk, Türksat vb.) indirim sağlanabilmektedir.
- Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından %40 ve üzeri engeli bulunan engellilere burs ve yurt başvurularında öncelik tanınmaktadır.
- TOKİ başvurularında engellileri avantajlar sağlanmaktadır.
- Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı müze, ören yerleri, milli parklar ve piknik alanları; belediye şezlong, şemsiye ücretsizdir.
- Devlet Tiyatroları gişelerinden ücretsiz bilet temin edilebilir.

KAHRAMANMARAŞ AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ

1.5. DİĞER İNDİRİM VE MUAFİYETLER

ÖTV Muafiyeti; Engellilik oranı %90 veya üzerinde olan yetişkin engelliler ile Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu'nda (ÇÖZGER) “Özel Koşul Gereksinimi Vardır (ÖKGV)” ibaresi bulunan 18 yaş altı engelliler ÖTV istisnasından yararlanabilirler. Bununla birlikte engellilik oranı %90'ın altında olan engellilerden engelli sağlık kurulu raporunda "Sadece hareket ettirici aksamda özel tertibatlı taşıt kullanması gerekir” değerlendirmesi bulunanlardan, ilk iktisabı yapılacak taşıtın hareket ettirici aksamında tadilat yaptırılmasını gerektirecek nitelikte olan engelli bireyler ÖTV istisnasından yararlanabilirler. ÖTV indirimi sadece engelli bireyin şahsına tanınmış bir haktır. Gelir İdaresi Başkanlıklarına müracaat edilmektedir.

Motorlu Taşıt Vergisi (MTV); Engellilik dereceleri %90 ve daha fazla olan malûl ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtları ile diğer malûl ve engellilerin, bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtları motorlu taşıtlar vergisinden istisna edilmiştir. Gelir İdaresi Başkanlıklarına müracaat edilmektedir.

Engelliliğe Bağlı Gelir Vergisi İndirimi; Basit usulde vergilendirilenlerden; tüccar ve ücretli durumuna girmeksizin imalat, tamirat ve küçük sanat işleri ile uğraşan, (ilk madde ve yardımcı malzeme müşteriye ait olarak faaliyet gösteren) terzi, tamirci, marangoz gibi engelli bireyler yararlanmaktadır. Engelli hizmet erbabı ile bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan hizmet erbabı ve engelli serbest meslek erbabı ile bakmakla yükümlü olduğu engelli kişi bulunan serbest meslek erbabı; engelliliğe bağlı gelir vergisi indiriminden yararlanabilmektedir.

Konut Vergisi Muafiyeti; 200 metrekareden küçük tek konutu olan engelli bireyler emlak vergisinden muaftır. Başvurular Belediyeden yapılmaktadır.

Gelir vergisi indiriminden yararlanmak için engelli hizmet erbabı, nüfus kâğıdının örneği ve çalıştığı iş yerinden alacağı hizmet erbabı olduğunu gösterir belgeyle birlikte, illerde Defterdarlık Genel Müdürlüğüne, bağımsız Vergi Dairesi bulunan ilçelerde Vergi Dairesi Müdürlüğüne, diğer ilçelerde Mal Müdürlüğüne başvuru yapılmaktadır.

TOKİ Projeleri; TOKİ hazırladığı projeler kapsamında planlanan konut sayısının %5'i kadarını engelli vatandaşlarımıza tahsis etmektedir. Kimlik fotokopisi ve engelli sağlık kurulu raporu ile başvuru yapılmakta, hak sahipleri kura ile belirlenmektedir. Toplu Konut İdaresi Başkanlığına başvuru yapılmaktadır.

Engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programlarının temini KDV'den müstesnadır.

Yurt içi uçuşlarda %20, Türkiye çıkışlı ya da varışlı yurt dışı uçuşlarda ise %25 indirim sağlanmaktadır.

Müze ve Ören Yerlerine giriş ücretsizdir.

Milli parklar, tabiatı koruma alanları ve tabiat parklarına giriş ücretsizdir.

Devlet tiyatrolarından ücretsiz yararlanmaktadır.

GSM operatörleri, engelli kişilere özel tarifeler uygulamaktadır.

KAHRAMANMARAŞ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2.
KAHRAMANMARAŞ
İL
MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

KAHRAMANMARAŞ
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

KAHRAMANMARAŞ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2. KAHRAMANMARAŞ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2.1.Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama

Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama, eğitsel amaçla bireyin tüm gelişim alanındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ile eğitim ihtiyaçları belirlenerek en az sınırlandırılmış eğitim ortamına ve özel eğitim hizmetine karar verilmesi sürecidir. Otizm Spektrum Bozukluğu tanısı çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı tarafından konulabilmektedir. Tıbbi tanılama sürecinden sonra eğitsel değerlendirme ve tanılama süreçleri ile ilgili iş ve işlemler Rehberlik ve Araştırma Merkezleri (RAM)'larda oluşturulan özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından uygun ortamda, bireyin özelliklerine uygun ölçme araçlarıyla yapılır. RAM'da sunulan tüm hizmetler öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal gelişimlerinde önemli bir rol oynamanın yanı sıra, bağımsız bireyler olmalarını da sağlamanın ilk aşamasıdır. Eğitsel değerlendirme ve tanılama süreçlerinde şu işlem basamakları yürütülür.

Farkına Varma-Tarama çalışmaları:

Farkına varma bireyin evde ailesi, okulda öğretmeni tarafından farklılıkların (akranlarına göre motor, dil becerilerde gecikme gibi) ya da sorunların fark edilmesi ile başlar.

Gönderme Çalışmaları:

Gönderme sürecinde öğretmen, eğitsel değerlendirme isteği formunu doldurarak; öğrencinin varsa tanılanmış yetersizliği, daha önce alınmış kararı, gönderilme nedeni, performans düzeyi, gönderme öncesi yer verilen müdahalelere ilişkin bilgiler verir. Bu bilgiler ışığında özel eğitim değerlendirme kurulu yapılacakları planlar.

Özel Eğitime Uygunluğuna Karar Verme

Özel eğitime uygunluğuna karar verme yapılan tıbbi ve eğitsel değerlendirmelerin sonuçlarına göre öğrencinin özel eğitim hizmetlerinden yararlanmasının uygun olup olmadığına karar verme sürecidir.

Tanılama ve Yerleştirme

Bu süreçte yapılan eğitsel değerlendirmelerle öğrencinin yapabildikleri ve gereksinimleri belirlenir. Tüm değerlendirmeler sonunda öğrencinin eğitsel işlevde bulunma düzeyi ve eğitsel gereksinimleri özetlenir. Elde edilen bilgiler ışığında öğrencinin en az kısıtlayıcı eğitim ortamına yerleştirilmesi önerilir.

Eğitsel Programı Planlama

Eğitsel planlama yapılan eğitsel değerlendirmeler ışığında özel gereksinimli öğrencinin gereksinimlerine ilişkin uzun dönemli ve kısa dönemli amaçlarının oluşturulmasını ve bu amaçların yatay/dikey sıraya konmasını içerir.

İlerlemeleri İzleme

Bu aşamada öğrenciye sağlanan tüm özel eğitim hizmetlerinin öğrencinin performansında olumlu değişikliklere neden olup olmadığı, etkili bir eğitim süreci sağlanıp sağlanmadığı değerlendirilir.

Programı Değerlendirme

Bu aşamada amaç, hazırlanan programın etkililiğinin değerlendirilmesidir. Programın değerlendirilmesinde de temel değişken öğrencidir. Öğrencinin programdan ne kadar yararlanabildiği, performansındaki ilerlemelerin ne düzeyde olduğu programa ilişkin veri oluşturmaktadır.

KAHRAMANMARAŞ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2.2. Anaokulları için Özel Eğitim

Günlük yaşam ve öz bakım becerileri kazandırma çalışmaları

Örnek: Saç tarama, saç toplama, diş fırçalama, yemek yeme becerisi, el yıkama, düğme ilikleme, çanta ve hırka asma becerisi

Problem davranışları söndürme çalışmaları

Örnek: Ayrımlı Pekiştirme, Görmezden gelme, İstendik davranışa yönlendirme.

İletişim becerilerini geliştirme çalışmaları

Örnek: İstek ve ihtiyaçlarını dile getirme etkinlikleri, taklit becerileri, destekleme (Ses taklit, hayvan sesleri, yansıma sesler)

Bilişsel becerilerini geliştirme

Örnek: Eşleme, ayırt etme, gruplama, renk çalışması, dikkat çalışması, kelime dağarcığı geliştirme çalışması
Motor Becerileri Geliştirme Çalışmaları

Örnek: Zıplama , dengeme durma, top atma ve tutma becerisi, düz bir çizgide yürüme

İpe boncuk dizme, kalem tutma, kağıt yırtma –yapıştırma, çizgi çalışmaları, müzik çalışmaları

2.3. İlkokul ve Ortaokullar İçin Özel Eğitim

Tam zamanlı ve yarı zamanlı (özel eğitim sınıfları) kaynaştırma eğitimi:

Otizm spektrum bozukluğu öğrenciler için akranlarıyla birlikte tam zamanlı kaynaştırma ve türüne göre özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı kaynaştırma eğitimi verilmektedir. Her öğrenci için bireysel özelliklerine göre hazırlanan BEP'ler ile öğrencinin gelişim düzeyi, ihtiyaçları ve ilgi alanlarına göre planlanmaktadır. BEP doğrultusunda akademik eğitim verilmekte aynı zamanda akranlarıyla sosyal olarak etkileşime geçmesi sağlanmaktadır.

2.4. Meslek Okulları İçin Özel Eğitim

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları (BEP)

Her otizm spektrum bozukluğu olan öğrenci için özel olarak hazırlanan BEP'ler ile öğrencinin gelişim düzeyi, ihtiyaçları ve ilgi alanlarına göre eğitim planlanmaktadır. BEP doğrultusunda hem akademik hem de mesleki eğitim verilmektedir.

BEP'lerde akademik becerilerin yanı sıra sosyal, iletişimsel ve günlük yaşam becerileri de yer almaktadır.

Mesleki Eğitim ve Rehberlik

Öğrencilere 9. sınıfta okuldaki alanlar tanıtılmakta, 10 sınıfta tüm öğrenciler alan seçimi yapmakta ve 3 yıl boyunca ilgili alanda mesleki eğitim almaktadırlar. Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun atölye çalışmaları yapılmaktadır (örneğin: el sanatları, ahşap işleri, tekstil, fırıncılık, bahçecilik vb.). El sanatları teknolojisi, Gıda teknolojisi (mutfak, pastacılık, fırıncılık), Tarım teknolojileri (sebze-meyve yetiştiriciliği, sera çalışmaları), Mobilya ve iç mekân tasarımı, Tekstil teknolojisi, İş becerileri kazandırma ve iş hayatına hazırlık hedeflenmektedir.

Öğrenciler 12. sınıfta işletmelerde mesleki eğitim kapsamında işletmelere yerleştirilmekte ve staj yapmaktadırlar. Bu kapsamda öğrenciler için işletmelere ödeme yapılmakta ve işletmeler bu ücreti öğrencilere aktarmaktadırlar.

KAHRAMANMARAŞ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler için somut ve yapılandırılmış öğrenme süreçleri tercih edilmektedir.

Günlük yaşamda karşılaşacakları durumlara karşı hazırlık yapılmakta: kişisel bakım, temizlik, giyinme, para kullanma, toplu taşıma araçlarını kullanma gibi konular öğretilmektedir. Bağımsız yaşam becerileri ön plandadır.

Sosyal ve İletişimsel Destek

Sosyal etkileşim becerilerini artırmaya yönelik grup çalışmaları yapılmakta, alternatif ve destekleyici iletişim yöntemleri (örneğin: PECS, görsel destekler, tablet uygulamaları) kullanılmaktadır.

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri

Öğrencinin duygusal ve sosyal gelişimini desteklemeye yönelik bireysel görüşmeler ve grup çalışmaları yapılmakta, ailelere ise rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunulmaktadır.

Destek Eğitim Hizmetleri

Özel eğitim öğretmenleri tarafından verilen bire bir veya küçük grup dersleriyle akademik destek sağlanmaktadır. Gerekli durumlarda fizyoterapist, ergoterapist, konuşma terapisti gibi uzmanlardan hizmet alınabilmektedir.

Aile Eğitimi ve Katılımı

Ailelere çocuklarının gelişimini destekleyici eğitimler verilmektedir. Aile-okul iş birliği güçlendirilerek sürecin bütüncül ilerlemesi sağlanmaktadır.

Mezun olacak öğrencilerin uygun iş yerlerinde istihdamına yönelik yönlendirme yapılmaktadır.

Kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içinde istihdam olanakları araştırılmaktadır.

2.5.Uygulama Okulları İçin Özel Eğitim

- Sportif, Sanatsal ve Kültürel Etkinliklere Katılımı Desteklemek,
- Günlük yaşamlarında ihtiyaç duyacakları temel akademik becerileri kazandırmak ve bunları etkin bir şekilde kullanan bağımsız bireyler olmalarını desteklemek,
- İnsanlarla etkileşim kurabilen, toplumsal kurallara uyum sağlayabilen bireyler olmalarını desteklemek ve geliştirmek,
- İletişim teknolojilerini kullanma hedefinde dijital yetkinliklerini desteklemek amaçlarıyla
- Otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin adaptasyon süreci için sınıf ortamı rutinleri içerecek şekilde düzenlenmiştir.
- Duyusal hassasiyetleri dikkate alınarak buldukları sınıf dikkat dağıtıcı uyaranlardan arındırıldı. (Işık, ses vb.)
- Destekleyici materyal ve resimlerin kullanımını artırılmıştır (Çeşitli görseller, dokunsal materyaller vb.).

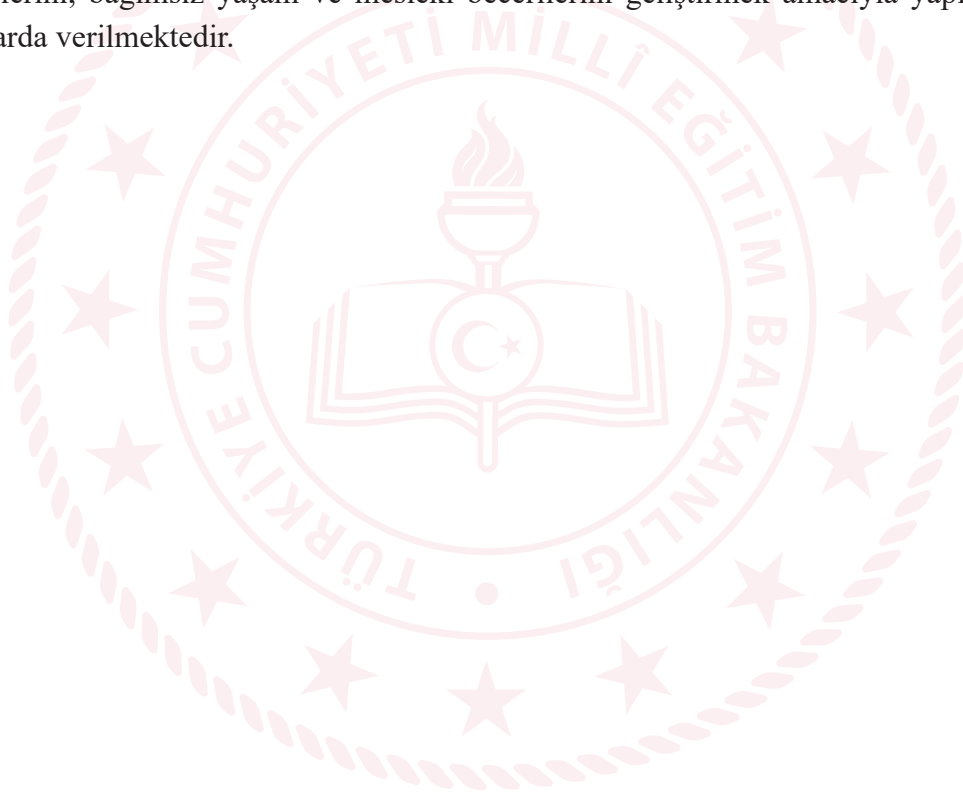
KAHRAMANMARAŞ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2.6. Halk Eğitim Merkezlerinde Otizmlili Bireylere Sunulan Hizmetler

Otizm spektrum bozukluğu olan bireylerin eğitim ve sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla çeşitli kurslar ve hizmetler sunulmaktadır. Bu hizmetler, bireylerin el becerilerini geliştirmeyi, sosyal etkileşimlerini artırmayı ve ailelerin yükünü hafifletmeyi hedeflemektedir.

2.7. Rehabilitasyon Merkezlerinde Otizmlili Bireylere Sunulan Hizmetler

Otizm spektrum bozukluğu olan bireylere yönelik özel gereksinim türü, gelişim özellikleri ve eğitim ihtiyaçlarına uygun olarak hazırlanan ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanmış destek eğitim programı Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu kararı doğrultusunda ücretsiz olarak bireysel ve grup eğitimi şeklinde özel rehabilitasyon merkezlerinde verilmektedir. Otizm spektrum bozukluğunun etkilerini en az seviyeye indirmek, yeteneklerini yeniden en üst seviyeye çıkarmak ve topluma uyumlarını sağlamak, temel öz bakım becerilerini, bağımsız yaşam ve mesleki becerilerini geliştirmek amacıyla yapılan çalışmaların tümü bu kurumlarda verilmektedir.

KAHRAMANMARAŞ
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

3.

KAHRAMANMARAŞ
İL
SAĞLIK
MÜDÜRLÜĞÜ

KAHRAMANMARAŞ
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

KAHRAMANMARAŞ İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

3. KAHRAMANMARAŞ İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

Müdürlüğümüz Otizm Spektrum Bozukluğu konusunda faaliyetlerini aşağıdaki 3 ana başlık altında yürütmektedir.

1. Farkındalık faaliyetleri ve hizmet içi eğitimler,
2. Hastalık Yönetim Platformu (HYP) tarama ve takip,
3. Teşhis ve tanı

3.1. Farkındalık Faaliyetleri ve Hizmet İçi Eğitimler

Otizm Spektrum Bozukluğu konusunda aile hekimleri, aile sağlığı çalışanları ve sağlık personellerine hem yüz yüze eğitim hem de uzaktan eğitim verilmektedir. Yüz yüze eğitimler 25 kişilik grupları geçmeyecek şekilde Çocuk Psikiyatristi tarafından verilmektedir. Uzaktan Sağlık Eğitim Sistemi'nde (USES) ise bakanlıkça belirlenmiş içerik kullanıcıların erişimine her zaman açık bulunmaktadır. Bakanlığımız tarafından yayınlanan Otizm Aile Rehberleri ve Otizm Uzman Rehberi'ne <https://shgmnadirdb.saglik.gov.tr/TR-89938/rehberler.html> adresinden ulaşılmaktadır.

3.2. Hastalık Yönetim Platformu (HYP) ve takip

Aile hekimleri tarafından Otizm taraması yapılırken genel pediatrik ve psikiyatrik muayeneyi de içeren bir muayene yapılmaktadır. Burada amaç fiziksel, nörolojik ve sendromik durumları yakalamaktır. Bu muayene/tarama çocuğun 18, 24 ve 36. aylarında tekrarlanmaktadır. HYP sistemi bu aylarda çocuğun muayene edilmesi için aile hekimini uyarmaktadır.

Bu muayenelerde yer alan tarama soruları nörogelişimsel bozukluklar arasında toplumda oldukça sık görülen otizm spektrum bozukluğunun kırmızı bayrak bulguları ile demonstratif bulguları arasından riskin erken dönem tespitini sağlamak üzere hazırlanmıştır. Bu sorular şunlardır;

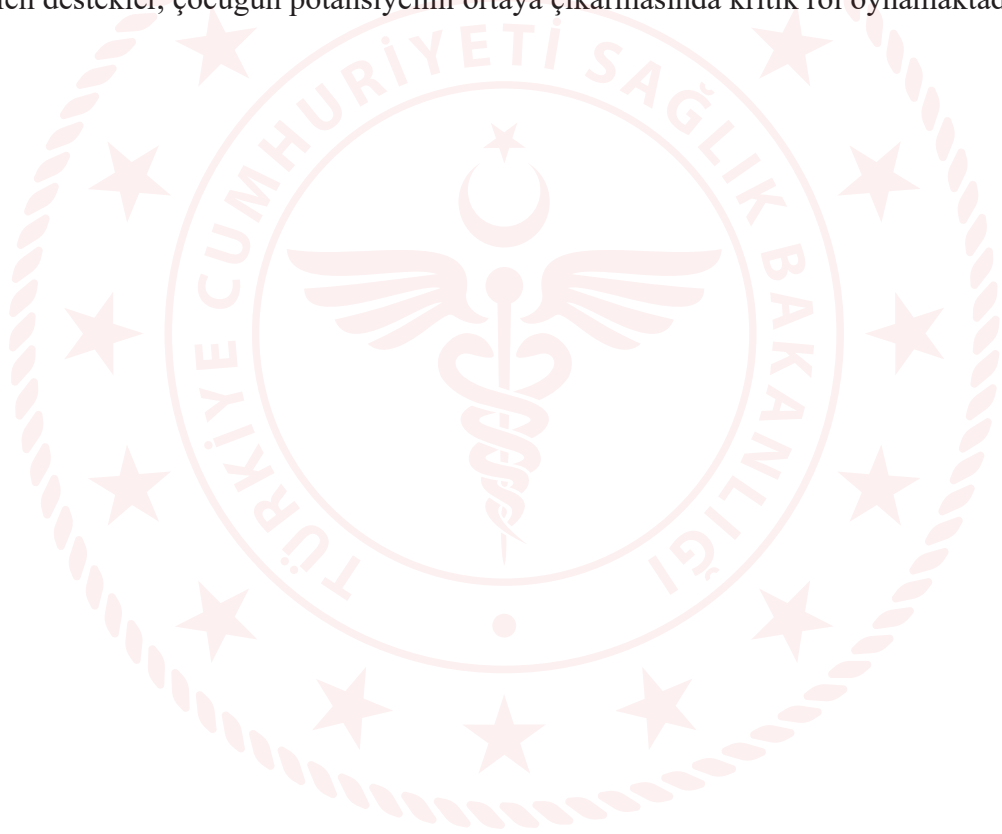
- İsmi söylendiğinde bakıyor mu?,
- Göz teması kuruyor mu?,
- Parmağınızla işaret ettiğiniz bir nesneye bakıyor mu?,
- Tekrarlayıcı davranışları var mı? (Zıplama, kanat çırpma vb.),
- Konuşmasında gecikme var mı?

Tarama sonucu eğer çocuk yaygın gelişimsel bozukluk açısından riskli olarak değerlendirilirse üst basamağa (çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanına, ilde varsa ve sevk sağlanabiliyorsa ÇÖZGEM'e veya gelişimsel pediatri uzmanına) sevk edilmektedir.

KAHRAMANMARAŞ İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

3.3. Teşhis ve Tanı

Otizm Spektrum Bozukluğu tanısı çocuk ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı tarafından konulabilmektedir. Uzman doktor bu tanıyı koyabilmek için bir değerlendirme yapmaktadır. Bu değerlendirmede çocuğun ebeveynleri ile görüşmekte, ebeveyn ile birlikte oyun sırasında çocuğu gözlemlemekte veya çocuğun ev/kreş/okul ortamındaki videolarını isteyebilmektedir. Değerlendirmeyi destekleyecek Gelişim Düzeyi (IQ), Konuşma-Dil Gelişim Düzeyi testleri uygulanmakta, dikkat, konsantrasyon ve bellek alanlarındaki gelişimine bakılmaktadır. Gerek görüldüğü takdirde Çocuk Nöroloğu, Klinik Genetik Uzmanı veya Kulak Burun Boğaz Uzmanı'ndan konsültasyon istenmektedir. İlgili görüşmeler ve değerlendirmelerden elde edilen bilgiler derlenerek Otizm tanısı konulmaktadır. Otizm tanısı konulan çocuklara yapılacak müdahaleler, çocuğun yaşam kalitesini artırmak ve sosyal hayata daha iyi uyum sağlamasını desteklemek amacıyla planlanmaktadır. Erken tanı, bireyselleştirilmiş eğitim planları, konuşma ve davranış terapileri, sosyal beceri eğitimi ve aile desteği bu sürecin temel taşlarıdır. Multidisipliner yaklaşımla verilen destekler, çocuğun potansiyelini ortaya çıkarmasında kritik rol oynamaktadır.

**KAHRAMANMARAŞ GENÇLİK VE SPOR
İL MÜDÜRLÜĞÜ**

4.

**KAHRAMANMARAŞ
GENÇLİK VE SPOR
İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**KAHRAMANMARAŞ GENÇLİK VE SPOR
İL MÜDÜRLÜĞÜ**

KAHRAMANMARAŞ GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ

4. KAHRAMANMARAŞ GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ

Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünce engelli bireyler için gerçekleştirilen sportif ve sosyal faaliyetler şu şekildedir:

4.1. SPORTİF FAALİYETLER

Tescilli engelli kulüp sayısı 48'dir. Engelli lisanslı sporcu sayısı 484'tür.

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Spor Birimince engelli bireylerin sporla buluşturulması amacıyla Atletizm, Masa Tenisi, Okçuluk, Judo, Yüzme branşlarında 4 farklı proje hayata geçirilmiştir. Söz konusu projelere 440 engelli katılım sağlamıştır.

Bu projeler;

1. Mutlu Çarşamba
2. GSB Engelsiz Yaz Spor Okulları
3. Spor Aşkı Engel Tanımaz
4. 21 Mart Down Sendromluları Farkındalık Günü- Hepimiz Aynıyız Spor Oyunları

4.2. SOSYAL FAALİYETLER

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Eğitim, Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Birimi ve Gençlik Faaliyetleri Birimi iş birliği ile engelli farkındalığı faaliyetleri kapsamında 23 Ağustos 2025 tarihinde Gizemli Ormanlar Macerası tiyatro oyunu gösterimi yapılmıştır. Gösterime Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve İlimizde yaşayan engelli bireyler davet edilmiştir.

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Eğitim, Sosyal ve Kültürel Faaliyetler Birimi + 1 Arkadaşım Projesi ve Maça Gidiyoruz Projesi faaliyetleri kapsamında yurt müdürlüğümüzde barınan gençlerimiz ve engelli çocuklarımız bir araya getirilerek engelli farkındalığı oluşturulması sağlanmıştır.

Gençlik Merkezleri tarafından 14-19 Eylül 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilen Mersin Fatih Sultan Mehmet Kampına 24 engelli birey katılım sağlamıştır.

Gençlik Merkezlerinde el sanatları, sportif faaliyetler ve zeka oyunları kurslarına katılım sağlayan 20 engelli bulunmaktadır.

4.3. YURT FAALİYETLERİ

Yurtlarımızda engelli kız öğrenci sayısı 11, engelli erkek öğrenci sayısı 16 olmak üzere toplamda 27 engelli öğrencimiz barınmaktadır. Bu öğrencilerimizin yurtlarımızdaki dağılımı;bedensel engel (Osteogenesis Imperfecta – Cam Kemik Hastalığı) bulunmaktadır.

Afşin Yurt Müdürlüğü: Yurt bünyesinde 2 kız engelli öğrencimiz barınmaktadır. Öğrenciler arasında 1 çölyak hastası ve 1 işitme engelli bulunmaktadır.

KAHRAMANMARAŞ GENÇLİK VE SPOR İL MÜDÜRLÜĞÜ

Elbistan Yurt Müdürlüğü: Yurt bünyesinde 1 erkek engelli öğrenci bulunmakta olup 1 öğrencide %51 bedensel engel (Osteogenesis Imperfecta – Cam Kemik Hastalığı) bulunmaktadır.

Göksun Yurt Müdürlüğü: Yurdumuzda 1 kız ve 2 erkek engelli öğrenci barınmaktadır. Bu öğrencilerden biri Hematoloji WON Willebrand hastalığına sahip olup, gözünde %82 ve kulağında %52 engel oranına sahiptir. Aynı öğrencinin %52 oranında işitme engeli bulunmaktadır.

Kahramanmaraş Avşar Yurt Müdürlüğü: Yurtta 1 kız ve 13 erkek engelli öğrenci bulunmaktadır. Ayrıca, sağlık kurulu raporu ile %40 ve üzeri engelliliği tespit edilen 13 öğrenci barınmaktadır.

Onikişubat Yurt Müdürlüğü: Yurtta 7 kız engelli öğrenci barınmaktadır. Öğrenciler arasında 1 işitme engelli, 3 görme engelli, 1 ortopedi problemi olan, 1 Crohn hastası ve 1 diyabet hastası öğrenci bulunmaktadır.

4.4. GENEL DURUM

Toplam Engelli Öğrenci Sayısı: 27
Toplam Engelli Öğrenci Oda Sayısı: 28
Toplam Engelli Yatak Kapasitesi: 56
Topluluk Doluluk Oranı: %48

Tesislerimiz engelli öğrencilerimizin ihtiyaçlarına uygun şekilde düzenlenmiştir. Engelli rampaları, geniş koridorlar, asansörler, özel tuvalet ve banyolar ile erişilebilirlik standartları sağlanmıştır.

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne ait 1 aracımızda engelli bireylerin güvenli ve rahat ulaşımı için gerekli donanımlar mevcuttur. Tekerlekli sandalye rampaları ve uygun sabitleme sistemleri ile engelli öğrencilerimizin seyahatleri kolaylaştırılmaktadır.

Yurtlarımızda eğitim faaliyetleri kapsamında engelli bireylere yönelik; farkındalık yürüyüşleri ve rehabilitasyon merkezleri ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

KURUMUMUZ İLETİŞİM NUMARALARI

Kahramanmaraş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü: 0344 235 17 03

Kahramanmaraş Gençlik Merkezi: 0344 235 48 00

Afşin Gençlik Merkezi: 0344 511 26 78

Çağlayancerit Gençlik Merkezi: 0344 351 20 22

Elbistan Gençlik Merkezi: 0344 419 21 00

KAHRAMANMARAŞ ÇALIŞMA VE İŞ
KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ

5.

KAHRAMANMARAŞ
ÇALIŞMA VE İŞ
KURUMU
MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
KAHRAMANMARAŞ
ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

KAHRAMANMARAŞ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ

5. KAHRAMANMARAŞ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ

5.1. Engelsiz İşgücü Uyum Programı

Engelsiz İşgücü Uyum Programı Nedir?

Ulusal istihdam politikaları ile uyumlu olacak şekilde işgücü piyasasına erişimi güç olan gruplar arasında yer alan engelli işsizlerin işgücü piyasasına geçişini sağlayacak bilgi, beceri, çalışma alışkanlığı ve disiplinini kazandırmak üzere Türkiye İş Kurumu tarafından aktif işgücü hizmetleri kapsamında kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği yapılarak düzenlenen programlardır.

Katılım Şartları Nelerdir?

- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
- Kuruma kayıtlı olmak,
- 18 yaşını tamamlamış olmak,
- Yaşlılık veya malullük aylığı almamak,
- Program talep tarihinden önceki bir yıl içerisinde ve programın fiilen başlayacağı tarihe kadar yüklenicinin veya bağlı, ilgili, ilişkili ve yan kuruluşlarının çalışanı olmamak,
- Başvuru tarihinden önceki son bir aylık sürede 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı olarak bildirilmemiş olmak veya sigortalı sayılmamak,
- Başvuru tarihi itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olarak bildirilmemiş olmak veya sigortalı sayılmamak,
- Hane gelir şartını sağlamak,
- İŞKUR tarafından sunulan aktif işgücü veya işsizlik sigortası programlarının yararlanıcısı olmamak,

Uygulanabilecek Faaliyet Alanları Nelerdir?

a) Yeşil Dönüşümü Destek Faaliyetleri;

1. Ağaçlandırma faaliyetlerinin desteklenmesi
2. Geri dönüşüm ve atık imha faaliyetlerinin desteklenmesi
3. Biyolojik çeşitliliğin korunması ve doğal yaşam alanlarının restorasyon faaliyetlerinin desteklenmesi

b) Sosyal Hizmetleri Destek Faaliyetleri;

1. Çocuk bakım işlerine yönelik faaliyetlerin desteklenmesi
2. Engelli, yaşlı ve hasta bakımına yönelik faaliyetlerin desteklenmesi

KAHRAMANMARAŞ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ

c) Tarımsal üretim uygulamaları ve hayvancılık faaliyetlerinin desteklenmesi faaliyetleri

ç) Kamusal alanların temizlik, bakım ve onarım faaliyetlerinin desteklenmesi

d) Tarihi ve Kültürel Faaliyetlere Destek Faaliyetleri;

1. Spor ve kültür faaliyetlerinin desteklenmesi

2. Parkların ve yeşil alanların korunması ve geliştirilmesi faaliyetlerinin desteklenmesi

e) Kurum tarafından belirlenecek ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla yürütülebilecek diğer faaliyetlerin desteklenmesi;

1. Toplum sağlığı ve hijyen faaliyetlerinin desteklenmesi

2. Afet hazırlık faaliyetlerinin desteklenmesi

3. Çevresel kirliliğin önlenmesi ve iyileştirme faaliyetlerinin desteklenmesi

4. Doğal afet sonrası yeniden yapılanma faaliyetlerinin desteklenmesi

Katılımcılarına Verilecek Eğitimler Nelerdir?

- İş sağlığı ve güvenliği eğitimi
- Bağımlılıkla mücadele eğitimi
- İş arama becerisinin geliştirilmesi eğitimi
- İş ahlakı, motivasyon ve stres yönetimi eğitimi
- Kişiler arası ilişkiler ve etkili iletişim eğitimi
- Finansal okuryazarlık eğitimi
- Genel Müdürlük tarafından Kurumun tanıtımı ve İUP hakkında katılımcıların bilgilendirilmesi başta olmak üzere katılımcıların niteliğinin geliştirilmesine yönelik olarak talebin uygun bulunması ve ödenek tahsis edilmesi aşamasında belirlenebilecek diğer eğitimler
- Yüklenici kamu kurumunun faaliyet alanına yönelik olarak belirleyeceği diğer eğitimler

Katılımcılara Hangi Ödemeler Yapılmaktadır?

Katılımcılara katılım sağladıkları her bir gün için Yönetim Kurulu tarafından 2026 yılı için belirlen 1.375 TL cep harçlığı ödenir.

Katılımcılar için Ödenecek Sosyal Güvenlik Primleri Nelerdir?

Katılımcıların programa katılım sağladıkları günler için 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında ortaya çıkacak %5,5 oranında sosyal güvenlik prim giderleri ödenir.

Hangi Kurumlarla Uygulanabilir?

Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği yöntemiyle program uygulanabilir.

Haftalık Yararlanma Süresi Ne Kadardır?

Programın ilk dört haftası 5 gün ve 37,5 saat olarak uygulanır. Devam eden haftalarda en fazla 3 gün ve 22,5 saat olarak uygulanır.

KAHRAMANMARAŞ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ

İzin Süresi Ve Devamsızlık Hakkı Ne Kadardır?

Katılımcılar yükleniciye bilgi vermek ve onay almak kaydıyla; katılım günü olarak belirlenen günler için program süresinin 6 aya kadar olması durumunda 7, daha uzun süreli olması durumunda ise 10 güne kadar izin kullanabilir. Sağlık sorunları

Uygulama Süresi Kaç Ayardır?

Program süresi en fazla 10 ayardır.

Evlenme, doğum ve birinci derece yakınlarının vefatı ve benzeri durumlarda izin süresi kapsamında değerlendirilir. Katılımcıların izin kullandıkları günler için cep harçlığı ve sosyal güvenlik prim ödemesi yapılmaz.

Katılımcılar Nasıl Seçilmektedir?

İl Müdürlüğü katılımcı seçiminde kullanacağı yöntemi programın ilanında belirtir. Katılımcı seçiminde liste yönteminin kullanılmasına karar verilmesi durumunda katılımcılar öncelikle engelli başvuranlar arasından programın niteliği, başvuranların sosyo-ekonomik koşulları ve benzeri hususlar gözetilerek belirlenir.

Hane Gelir Kontrolü Nasıl Yapılır?

Başvuru tarihindeki AKS'ye göre aynı adreste ikamet edenlerin, programa başlangıç tarihi dikkate alınarak ulaşılabilen en yakın döneme ait gelir getirici bir işte çalışma sonucu elde ettikleri aylık toplam kazançlarının asgari ücret tespit komisyonu tarafından belirlenen bir aylık asgari ücretin net tutarının dört (4) katını aşması halinde söz konusu adreste ikamet eden kişiler programa katılamaz. Yurtlar veya sığınma evleri ve benzeri toplu yaşam alanlarında ikamet edenler, diğer adres bilgisi söz konusu toplu yaşam alanları olanlar ile 8/03/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında kimlik bilgileri gizlenenler için bu şart aranmaz.

Kaynak: <https://www.iskur.gov.tr/is-arayan/aktif-iscucu-programlari/engelsiz-iscucu-uyum-programi/>

5.1. Destekli İstihdam Projeleri

Otizmlili ve down sendromlu engelliler başta olmak üzere özel gereksinimi olan tüm zihinsel ve ruhsal engelliler ile serebral palsili, bireylerin kendi yaşamının sorumluluğunu alabilen bağımsız bireyler olmasına katkıda bulunarak proje sunan işyerlerinde istihdam edilmelerini sağlayan projelerdir. Projeler kapsamında;

1 Engelli iş koçu/danışmanı desteği: Projede görev yapacak engelli iş koçu/danışmanı için aylık asgari ücretin işverene maliyet tutarının %15 fazlası tutarında ödeme işe giriş (mevcut çalışan görevlendirilecek işe iş koçu olarak görevlendirildiğine dair belgelerin il müdürlüğüne teslimi) tarihinden itibaren proje süresince yapılacaktır.

KAHRAMANMARAŞ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜ

2 Engelli ücret desteği: Proje kapsamında iş yerinde çalışacak serebral palsili, otizmlili ve down sendromlu engelliler başta olmak üzere zihinsel engelli işçilerin ücret giderleri işe giriş tarihinden itibaren, brüt asgari ücret üzerinden proje boyunca (en az 6, en fazla 12 ay) Engelli ve Eski Hükümlü Çalıştırmayan İşverenlerden Tahsil Edilen İdari Para Cezalarını Kullanmaya Yetkili Komisyona Dair Yönetmeliğe göre kurulan Komisyon tarafından desteklenecektir. (Bu proje ile başka mevzuatlarda engelli çalışanlara ilişkin ücret desteği veya sigorta prim desteği verilmesi halinde mükerrerliği önlemek amacı ile bu destek tutarları ödenecek ücret desteğinden düşülecektir.) Bu destek engelli birey için SGK'ya bildirilen prim gün sayısına göre kıst olarak ödenecektir.

3 İş yeri düzenleme desteği: İş yerinin, proje kapsamında istihdam edilen engelli bireylere uygun hale getirilmesine yönelik olarak yapılacak harcamaların sözleşme imza tarihinden itibaren geçerli olmak üzere toplam engelli ücret desteğinin %25'ini aşmayacak kadari desteklenecektir.

Kaynak: <https://www.iskur.gov.tr/is-arayan/aktif-iscucu-programlari/engelli-ve-eski-hukum-lu-projeleri/>

KAHRAMANMARAŞ İL
KÜLTÜR TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

6.
KAHRAMANMARAŞ
İL
KÜLTÜR VE TURİZM
MÜDÜRLÜĞÜ

KAHRAMANMARAŞ İL
KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

KAHRAMANMARAŞ İL KÜLTÜR TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

6. KAHRAMANMARAŞ KÜLTÜR VE TURİZM İL MÜDÜRLÜĞÜ

Kültür ve Sanatsal Faaliyetleri

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü bünyesinde otizmlı bireylere yönelik hâlihazırda mevcut bir hizmet bulunmamakla birlikte; II. Ulusal Otizm Eylem Planı kapsamında, Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bağlı hizmet veren Sosyal Hizmet Merkezleri temsilcileri tarafından otizmlı bireyler ve aileleri adına iletilecek etkinlik talepleri İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü ve bağlı birimlerince değerlendirilecek ve uygun görülen faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için gerekli koşulların sağlanması desteklenecektir.

Hizmetin koşulları nelerdir? Kimler faydalanabilir?

- Otizmlı bireyler ve ailelerine yönelik;
- Müdürlüğe yapılan başvuruların değerlendirilmesi.
- Uygun Salon ve kontenjanın bulunması.
- Planlanan etkinliğin gerçekleştirilebileceği tarihlerin birim tarafından belirlenmesi.

Nasıl bir hizmeti veriyoruz?

- Kültürel ve sanatsal faaliyetler,
- Atölye çalışmaları düzenlenmektedir.
- Etkinlikler ilgili birimler tarafından değerlendirilir, uygun görülen tarihlerde ve salon ve kontenjan doğrultusunda uygulanır.
- Etkinlikler, bireyin refakatçisi veya ilgili kurumun görevlendirdiği uzman gözetiminde gerçekleştirilir.

Örnek Faaliyetler Nelerdir?

- Kütüphane Ortamında Boyama ve Sanat Etkinlikleri,
- Kitap Okuma Etkinlikleri vb.
- İnternet Salonlarında Bilgisayar Uygulamaları vb.
- Müzeler içerisinde Rehberli Gezi Programları,
- Müze bahçesinde Minyatür Arkeolojik Kazılar,
- Germanicia Antik Kenti ve Kültürel Miras Alanları Gezileri,
- Mozaik Resim Yapma workshopları ile Sanatsal ve Kültürel Atölye Uygulamaları

Nereye başvurulur?

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

(İl Müdürlüğümüze bağlı Kahramanmaraş Müze Müdürlüğü ile Germanicia Antik Kenti Ören Yeri ve Elbistan Şehir Müzesi Müdürlüğü bulunmaktadır. Ayrıca Karacaoğlan İl Halk Kütüphanesi, Merkez Çocuk Kütüphanesi, Elbistan, Afşin, Göksun, Andırın, Türkoğlu, Pazarcık, Nurhak, Ekinözü ve Çağlayancerit İlçe Halk Kütüphanelerimiz mevcuttur.)

Bahçelievler Mahallesi 100.Yıl Caddesi No:12 Dulkadiroğlu/KAHRAMANMARAŞ 0 344 280 46 00

7.

KAHRAMANMARAŞ
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

7. KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Sosyal Etkinlikler ve Gezi

2 Nisan Otizm Farkındalık günü kapsamında Aile Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Sağlık İl Müdürlüğü, Üniversite ve Rehabilitasyon Merkezleri iş birliği ile farkındalık çalışmaları düzenlenmektedir. Otizmlili birey ve ailelerine yönelik gezi, piknik ve yemek organizasyonu düzenleyerek otizmlili birey ve aileleri arasında dayanışmayı artırırken sosyal hayatın içinde daha fazla yer almalarını sağlanmaktadır.

Kapsayıcı Kentsel Bahçe, Kapsayıcı Yeşil İyileşme: Özel Gereksinimli (Otizmlili) Çocuklar ve Aileleri İçin Doğa Temelli Kamu Hizmetleri başlığı adı altında bir Hobi Bahçesi çalışmaları devam etmektedir.

Farkındalık Çalışmaları

Toplumda otizm farkındalığını artırmak adına billboardlar, otobüs ekranları ve yazılı görsel materyal aracılığıyla “Otizm Farkındalık “ çalışmaları yürütülmektedir.

“Engelsiz Orman” dikim sahası içerisinde Otizm Orman Sahasında dikim çalışmalarımız devam etmektedir.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ile iş birliği kapsamında paneller düzenlenmektedir. Alanında uzman eğiticiler tarafından Büyükşehir Belediyesinin yayın organlarında aileleri ve toplumu bilgilendirici canlı yayınlar gerçekleştirilmektedir.

Engelsiz Yaşam Parkı

Otizmlili bireylerin güven ortamı içinde zamanlarını geçirebilecekleri oyun oynarken öğrenme ve anlama becerilerini geliştirebilecekleri Engelsiz Yaşam Parkının hazırlıkları devam etmektedir.

Engelsiz Yaşam Merkezi

Engelsiz Yaşam Merkezimizde Otizmlili bireylere yönelik kurs ve atölye çalışmaları düzenlenmektedir. Otizmlili bireye hizmet veren okul ve rehabilitasyon merkezlerini merkezimizde ağırlayarak atölye çalışmaları düzenlenmektedir.

Kurumumuzda Takı Tasarım, Tekstil, Resim, Ahşap Boyama, El Sanatları, Bilgisayar, Hat ve Tezhip Sanatları, Gastronomi Atölyesi ve Müzik Atölyeleri bulunmakta olup bu atölyelerde eğitimler branş öğretmenleri tarafından verilmektedir.

Başvuru Şekli:

Ön değerlendirme: Kurum ortamına uyum, davranış özellikleri ve hizmetten fayda sağlama gözlemi sonrasında gerçekleştirilmektedir.

KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Hizmet planı: Kuruma kayıt işlemi gerçekleşen bireylerin grup içi eğitim süreci planlanarak 3 saatlik farklı modüler kurslarda takibi yapılmaktadır.

Hizmet süreci : Ön değerlendirme sonrasında yapılan toplantıda hizmetten yararlanmasına karar verilen birey için kayıt işlemi tamamlanmaktadır.

Kayıt işlemi gerçekleşmiş birey için verilen hizmet süreci hafta içi her gün 08.30 -16.00 saatleri hafta sonu 10.00-16.00 saatleri arasında verilmektedir. Hizmet alacak bireyin programı yapılırken öncelikle örgün eğitime devam durumu göz önüne alınır. Birey örgün eğitime devam ediyorsa okul saatleri dışında eğitime başlanmakta, birey eğitime devam etmiyorsa eğitmen ve servis güzergah durumuna göre planlama yapılmaktadır.

Servis Hizmeti: Servislerimiz; hizmet alacak bireylerin veya velilerin bildirdikleri adreslerinden alınarak kuruma ulaşımları sağlanmaktadır.

Merkezlerimiz hafta içi 08:00-17.00 mesai saatleri arasında farklı konularda danışmanlık hizmetlerini sürdürmekte olup aynı zamanda otizm tanısı alan bireylerin ailelerine yönelik psikolojik danışmanlık ve destek hizmeti de sürdürmektedir.

İstenilen Belgeler:

Nüfus cüzdanı fotokopisi

Varsa vasi kararı ÇÖZGER veya Engelli Sağlık Kurulu

Raporu,

Taahhütname

Başvuru ve İletişim Adresi:

Bayazıtlı Mahallesi 12030. Sokak No:3

Dulkadiroğlu/Kahramanmaraş

Telefon No: 0344 225 71 88

Diğer İndirim ve Sosyal Yardımlar

Şehir İçi Ulaşım

%40 ve üzeri engel bildirir heyet raporu olan özel gereksinimli vatandaşlarımıza, refakatçi kartı olan vatandaşlarımıza ve refakatçilerine ücretsiz olarak sunulmaktadır.

Ücretsiz Kahraman Kart İçin (Şehir İçi Ulaşım) İstenilen Belgeler;

Engelli kimlik kartı,

%40 ve üzeri engelli sağlık kurulu raporu,

Kimlik fotokopisi,

Bir adet vesikalık fotoğraf,

Refakatçi kartı için özel gereksinimli bireyin sağlık kurulu raporunda ağır engelli ibaresinin bulunması gerekmektedir.

KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Su İndirimi (KASKİ)

%40 ve üzeri sürekli Özel gereksinimi bulunan vatandaşlar

%40 ve üzeri sürekli Özel gereksinimli bireye sahip aileler

Evde bakım maaşı alanlar

65 yaş maaşı alanlar Vakıftan yaşlılık maaşı aldığına dair resmi yazı

Kiracılar için bu indirim aynı şartlarda abone sözleşmesini üzerine aldıkları zaman geçerlidir.

%40 ve üzeri sürekli engelli sağlık kurulu raporu aslı

Özel gereksinimli bireye ait ikametgâh belgesi

Ailede var olan özel gereksinimli birey ağır engelli veya 18 yaşından küçük ise mahkeme tarafından tayin edilen vasi belgesinin aslı

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü ve şubeleri üzerinden müracaat edilmektedir. (KASKİ)

Medikal Yardım;

İhtiyaç sahibi engelli vatandaşlara yönelik medikal yardımlar yapılmaktadır.

Süreç; Başvuru yapıldıktan sonra 7-14 gün içerisinde inceleme ve komisyon işlemleri yapılarak hak sahibi olan vatandaşlara ihtiyaç duyulan medikal malzeme teslimi yapılır.

İstenilen belgeler;

Başvuru dilekçesi,

Kimlik fotokopisi

% 40 ve üzeri engel bildirir heyet raporu bulunan,

Akülü tekerlekli sandalye kullanmasının uygun olduğunu

bildiren heyet raporu (akülü tekerlekli sandalye başvuruları için geçerlidir.

KAHRAMANMARAŞ
SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

8.

KAHRAMANMARAŞ
SÜTÇÜ İMAM
ÜNİVERSİTESİ

KAHRAMANMARAŞ
SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

8. KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

8.1. Toplumsal Kabulü ve Bilinci Artırmak: Hizmet İçi Eğitimler

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, otizm spektrum bozukluğu konusunda toplumdaki farkındalığın artırılmasına yönelik öğretmenlere, İl ASM'lere evlilik başvurusu yapan bireylere ve halka yönelik eğitim, seminer, panel ve sosyal sorumluluk faaliyetleri düzenlemektedir. Ayrıca üniversite bünyesinde görev yapan akademik, idari ve sağlık personelinin ve üniversite öğrencilerinin otizm konusunda bilgi ve farkındalık düzeylerini artırmak amacıyla hizmet içi eğitim programları planlanmakta ve uygulanmaktadır. Böylece otizmlilere yönelik toplumsal kabulün güçlendirilmesi ve ayrımcılığın azaltılması hedeflenmektedir.

8.2. Erken Tanı, Takip ve Tedavi/Müdahale Programlarına Katkı

Üniversite, sağlık alanındaki akademik birikimini kullanarak otizmliler çocukların erken dönemde tanınmasını destekleyen çalışmalar yürütmektedir. KSÜ Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları anabilim dalında, erken tanı, düzenli izlem ve tedavi/müdahale programlarına katkı sağlanmaktadır. Ailelerin erken belirtiler konusunda bilgilendirilmesi ve uygun hizmetlere yönlendirilmesi için rehberlik faaliyetleri yürütmektedir. Ayrıca Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları anabilim dalına herhangi bir nedenden dolayı başvurusu yapılan öncelikle 36 aya kadar olan çocuklar olmak üzere 6 yaş altı tüm çocuklara otizm taraması ve muayenesi yapılmaktadır.

8.3. KSÜ Tıp Fakültesi'nde Tanı ve Tedavi Süreci

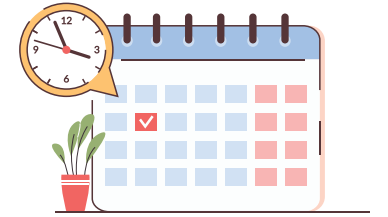
Otizm Spektrum Bozukluğu Tanı ve Tedavi Süreci KSÜ Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Polikliniğinde Nasıl İlerler?

8.3.1. Randevu Alma Süreci

Aileler genellikle; çocuğun konuşma gecikmesi, göz teması kurmaması, ismiyle seslenildiğinde bakmaması, akranlarıyla ilişki kurmaması, tekrarlayıcı davranışları olması nedeniyle başvurmaktadır.

Randevu;

KSU Tıp Fakültesi Online Randevu Sistemi ve Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi ait Sekreterlik Telefon Hattı (0 344 300 31 60) üzerinden KSU Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi polikliniğine alınmaktadır.

Polikliniğimizde; 3 psikolog, 7 asistan hekim, 1 Doçent Doktor, 1 Profesör Doktor görev yapmaktadır.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

8.3.2. Polikliniğe Giriş

Polikliniğe girişte kimlik ibrazı gerekmektedir. Hasta, ebeveynleri eşliğinde ilgili hekime yönlendirilmektedir.

8.3.3. İlk Görüşme (Değerlendirme Muayenesi)

İlk görüşmede çocuk ve ergen psikiyatristi; gebelik, doğum ve gelişim öyküsünü, çocuğun konuşma, oyun, sosyal becerilerini, ev ve okul ortamındaki davranışlarını, mevcut şikayetlerini ayrıntılı olarak aileden öğrenmektedir.

Aynı zamanda çocuk; oyun sırasında, aileyle etkileşiminde, hekimle iletişim kurma biçiminde doğal gözlem yoluyla değerlendirilmektedir.

Hastalar öğretim üyeleri eşliğinde detaylı olarak ele alınmaktadır. Gerekli görülen durumlarda ilgili uzmanlık alanlarına konsültasyon amacıyla yönlendirilmektedir.

8.3.4. Ayrıntılı Değerlendirme ve Aynalı Oda Gözlemi

Gerekli görülen durumlarda çocuk; aynalı oda ya da yapılandırılmış gözlem ortamında, oyun temelli değerlendirmelerle, sosyal etkileşim, iletişim ve davranış özellikleri açısından incelenmektedir.

Bu süreçte:

- Çocuk, hekim ile birebir oyun oynarken gözlemlenmekte,
- Aile genellikle diğer taraftan süreci izlemekte,
- M-CHAT gibi standardize değerlendirme araçları, klinik değerlendirme ölçekleri kullanılmakta.
- Gelişim değerlendirme ve zeka testleri yapılmaktadır.

Amaç; çocuğun günlük hayattaki davranışlarını en doğru şekilde gözlemlemektir.

8.3.5. Tanı Koyma Süreci

Otizm tanısı; klinik gözlem, aileden alınan bilgiler, gerekli ölçekler ve değerlendirmeler birlikte ele alınarak konulmaktadır. Tanı konulurken uluslararası tanı kriterleri (DSM-5) esas alınmaktadır.

8.3.6. Sağlık Kurulu Raporu (Özel Eğitim ve Destekler İçin)

Tanı sonrası aileler için önemli bir aşama sağlık kurulu raporu sürecidir.

Bu rapor; Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM), özel eğitim, destek eğitim hizmetleri ve sosyal destek için gereklidir.

Süreç: çocuk ve ergen psikiyatristi tarafından tanı konulmakta, sağlık kurulu raporu için üniversitemiz sağlık kuruluna yönlendirme yapılmakta, kurul değerlendirmesi sonrası ÇÖZGER raporu düzenlenmektedir. Bu rapor sayesinde çocuk; özel eğitim, dil ve konuşma terapisi, ergoterapi ve sosyal destek gibi desteklere erişebilmektedir.

8.3.7. Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu (ÇÖZGER)

Rapor süreci aşağıda belirtildiği şekilde gerçekleştirilmektedir:

1. ÇÖZGER başvurusu yapacak hastalarımız, kurumumuza ait sistem üzerinden açılan online randevu sayfasından “Normal Muayene – Sağlık Kurulu – ÇÖZGER” sekmesini seçerek randevu alacaklardır.
2. Randevu tarihinde hastalar, ebeveynleri eşliğinde sağlık kuruluna gelerek giriş kaydı için tarafımızca hazırlanan matbu dilekçe formu doldurtularak işlemleri başlatılmaktadır.
3. Giriş işlemleri sırasında hastaların kimlik belgesini yanlarında bulundurmaları zorunludur.
4. Hasta kabul işlemleri esnasında fotoğraf çekimi yapılacak olup, hastaya ait kişisel muayene evrakı teslim edilmektedir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ

5. Hasta giriş işlemleri tamamlandıktan sonra, hastalar ilgili branşlarda muayenelerini tamamlamaları gerekmektedir.

6. Tüm muayene işlemleri tamamlanan hastalar, her perşembe günü yapılan sağlık kurulu toplantısı için randevu verilerek kurula çağrılmaktadır.

7. Hastanın kurul (heyet) değerlendirmesinin ardından, rapor imza sürecine alınacaktır.

8. İmzaları tamamlanan ÇÖZGER raporu, en kısa sürede e-Devlet sistemi üzerinden hastanın kişisel ekranına yansıtılmaktadır.

NOT: 18 yaş üzeri Otizm Spektrum Bozukluğu olan bireyler kurumumuzda engelli sağlık kuruluna başvurmaktadır. Başvurusu yapacak hastalarımız, kurumumuza ait sistem üzerinden açılan online randevu sayfasından “Normal Muayene – Sağlık Kurulu – Engelli Sağlık Kurulu” sekmesini seçerek randevu alacaklardır. Diğer işlemler çocuklar için olan yukarıdaki basamaklar ile aynı şekilde uygulanmaktadır.

8.3.8. Tanı Sonrası İzlem ve Yönlendirme

Çocuk ve ergen psikiyatrisi polikliniğimizde tanı sonrasında; düzenli takip randevuları, gerekli durumlarda ek tıbbi değerlendirmeler, aileye rehberlik ve psiko-eğitim yapılmaktadır.

Ailelere; evde yapılabilecek destekleyici yaklaşımlar, eğitim ve terapi seçenekleri, haklar ve sosyal destekler hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca çocuk için mevcut olan güncel tedavi yöntemleri uygulanmaktadır.

8.3.9. Konferans ve Seminer

Öğretim üyelerimiz tarafından kurum içi ve kurum dışı topluma, öğretmenlere ailelere vb yönelik Otizm Spektrum Bozukluğu farkındalık eğitimleri, seminer ve konferanslar düzenlenmektedir.

8.4. Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları

Üniversite, otizm alanında yürütülen bilimsel araştırmaların artırılması ve nitelikli araştırma projelerinin desteklenmesi için gerekli akademik ve teknik altyapıyı sağlamaktadır. Disiplinler arası araştırmaları teşvik ederek otizmin nedenleri, tanı süreçleri, müdahale yöntemleri ve yaşam kalitesini artırmaya yönelik uygulamalar konusunda yeni bilgi üretimine katkıda bulunmaktadır.

8.5. İstatistik Üretilerek Veriye Dayalı İzleme Çalışmaları

Otizm alanında etkili politika ve hizmetlerin geliştirilebilmesi için güvenilir verilerin toplanması, analiz edilmesi ve raporlanması büyük önem taşımaktadır. Üniversite, ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde bölgesel ve kurumsal düzeyde veri üretimine katkı sağlamakta, elde edilen verilerin bilimsel yöntemlerle değerlendirilmesi desteklenmektedir. Böylece otizimli bireylerin ihtiyaçlarının daha doğru belirlenmesi, hizmetlerin etkinliğinin izlenmesi ve geleceğe yönelik planlamaların veriye dayalı olarak yapılması mümkün olacaktır.

9.
KAHRAMANMARAŞ
İSTİKLAL
ÜNİVERSİTESİ

KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

9. KAHRAMANMARAŞ İSTİKLAL ÜNİVERSİTESİ

Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi olarak, Kahramanmaraş Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren II. Ulusal Otizm Eylem Planı kapsamında İl İzleme Komisyonuna 1 (bir) üye dahil edilmiştir. Dahil edilen üyemiz, Kurulun uygun gördüğü projelerde görev almak ve Üniversitemize verilen eğitimlerin izlenmesinden sorumlu olmak üzere görevlendirilmiştir.

2024 yılında Sağlık Bilimleri Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Pınar HARMANCI tarafından “Otizm Spektrum Bozukluğunu Anlamak ve Üniversite Öğrencisi Olarak Toplumsal Sorumluluklarımızı Tanımak” konulu bir seminer gerçekleştirilmiştir.

2025 yılında, Otizm İl Eylem Teknik Kurulu tarafından planlanan ve Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından desteklenen etkinliklerden biri Üniversitemiz kampüsü içerisinde gerçekleştirilmiş olup; ayrıca Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi tarafından 22 Nisan 2025 tarihinde düzenlenen “Otizm Farkındalık ve Mücadele Paneli’ne Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin tamamının katılımı sağlanmıştır.

2026 yılı Mayıs ayı içerisinde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları dalında yapılan panelde üniversite adına Doç. Dr. Pınar HARMANCI konuşmacı olarak katkı sağlamış, 2026 yılından üniversitede sivil toplum kuruluşları ile Otizm Farkındalık paneli düzenlenmiştir.

**KAHRAMANMARAŞ UMUDUM
OTİZM DESTEK EĞİTİM VE
DAYANIŞMA DERNEĞİ**

**10.
KAHRAMANMARAŞ
UMUDUM OTİZM
DESTEK EĞİTİM VE
DAYANIŞMA
DERNEĞİ**

**KAHRAMANMARAŞ UMUDUM
OTİZM DESTEK EĞİTİM VE
DAYANIŞMA DERNEĞİ**

KAHRAMANMARAŞ UMUDUM OTİZM DESTEK EĞİTİM VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

10. KAHRAMANMARAŞ UMUDUM OTİZM DESTEK EĞİTİM VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Kahramanmaraş Umudum Otizm Destek Eğitim ve Dayanışma Derneği, otizm spektrum bozukluğu riski taşıyan ya da tanısı bulunan bireylerin ve ailelerinin toplumsal yaşama etkin katılımını desteklemek, aileleri bilgilendirmek, yönlendirmek ve güçlendirmek amacıyla faaliyet yürüten bir sivil toplum kuruluşudur. Dernek; otizmlili bireylerin gelişimsel, eğitsel, sosyal ve psikososyal gereksinimlerine yönelik farkındalık oluşturmayı, ailelerin doğru bilgiye ve uygun hizmetlere erişimini kolaylaştırmayı ve kurumlar arası iş birliğini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Faaliyet Alanları

Dernek tarafından yürütülen çalışmalar; bilgilendirme, yönlendirme, aile desteği, farkındalık, eğitim, sosyal katılım ve kurumlar arası iş birliği başlıklarında toplanmaktadır.

Bu kapsamda;

- Otizm riski taşıyan ya da otizm tanısı bulunan bireylerin ebeveynlerine, bakım verenlerine, eğitimcilerine ve ilgili kişilere çevrim içi ya da yüz yüze bilgilendirme, yönlendirme ve destek hizmetleri sunulmaktadır.
- Ailelerin çocuklarının gelişimini destekleme sürecinde ihtiyaç duydukları bilgiye ulaşmalarını sağlamak amacıyla görüşmeler, toplantılar, ebeveyn eğitimleri ve eğitsel yönlendirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.
- Otizmlili bireylerin ve ailelerinin hakları, eğitim olanakları, sosyal destek mekanizmaları ve ilgili kurumlara başvuru süreçleri hakkında bilgilendirme yapılmaktadır.
- Sportif, fiziksel, sosyal ve kültürel faaliyetler konusunda aileler bilgilendirilmekte ve uygun etkinliklere yönlendirilmektedir.
- Beceri geliştirme, atölye çalışmaları, psikolojik destek ve özel eğitim hizmetleriyle ilgili olarak ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılmakta; ailelerin bu hizmetlere erişimi desteklenmektedir.
- Toplumsal farkındalığı artırmaya yönelik etkinliklerde kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içinde çalışmalar yürütülmektedir.

Hizmet Grubu

Derneğin hizmet ve destek faaliyetleri öncelikli olarak;

- Otizm spektrum bozukluğu tanısı bulunan bireyleri,
- Otizm riski taşıyan çocukları,
- Otizmlili bireylerin ebeveynlerini ve bakım verenlerini,
- Eğitimcileri, gönüllüleri ve ilgili kişileri kapsamaktadır.

Ayrıca toplumsal farkındalık çalışmaları kapsamında normal gelişim gösteren bireyler, aileler, eğitimciler ve toplumun farklı kesimlerine yönelik bilgilendirme ve farkındalık faaliyetleri de yürütülmektedir.

KAHRAMANMARAŞ UMUDUM OTİZM DESTEK EĞİTİM VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Başvuru ve Kayıt Süreci

Dernek faaliyetlerinden yararlanmak ya da dernek çalışmalarına katılmak isteyen birey ve ailelerin başvuru sürecinde aşağıdaki belgeleri sunmaları istenmektedir:

- Başvuru dilekçesi
- Kimlik kartı fotokopisi

Başvuru sonrasında ailelerin gereksinimleri doğrultusunda bilgilendirme, yönlendirme ve uygun faaliyetlere katılım süreçleri planlanmaktadır.

Yürütülen Çalışmalar

Kahramanmaraş Umudum Otizm Destek Eğitim ve Dayanışma Derneği tarafından 2025 yılı içerisinde aile dayanışmasını güçlendirmek ve toplumsal farkındalık oluşturmak amacıyla çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda dernek bünyesinde ebeveynlerin bir araya gelmesini destekleyen kermes etkinliği düzenlenmiştir.

Türkiye Otizm Federasyonu ile iş birliği içinde, otizmlili bireylerin ve ailelerinin katılımıyla 12-14 Eylül 2025 tarihleri arasında Mersin Fatih Sultan Mehmet Kapızlı Kampı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından desteklenen kamp programına dernek üyesi ailelerin çocuklarıyla birlikte katılımı sağlanmıştır.

2 Nisan Dünya Otizm Farkındalık Günü kapsamında, Kahramanmaraş'ta otizm konusunda toplumsal farkındalık oluşturmak ve otizmlili bireyler ile ailelerinin yaşadığı sorunlara dikkat çekmek amacıyla çeşitli etkinliklere katılım sağlanmıştır. Bu doğrultuda erken tanı, erken müdahale, kanıt temelli uygulamalar ve otizmlili bireylerin haklarına ilişkin bilgilendirici afiş ve görseller hazırlanarak dağıtılmıştır. Böylece ailelerin destek alabilecekleri bir sivil toplum kuruluşunun varlığı konusunda toplumda farkındalık oluşturulması amaçlanmıştır.

Aynı kapsamda, Kahramanmaraş Onikişubat ilçesinde belediyeler, resmî kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla gerçekleştirilen Otizm Farkındalık Yürüyüşü'ne dernek yönetim kurulu üyeleri ve aileler ile katılım sağlanmıştır. Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesinde düzenlenen otizmlili çocuklara yönelik farkındalık ve eğlence etkinliklerine iştirak edilmiş; Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde gerçekleştirilen "Otizm Farkındalık ve Mücadele Paneli"ne dernek başkanı ve dernek başkan yardımcısı konuşmacı/panelist olarak katılmıştır.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi tarafından otizmlili çocuklar ve ailelerine yönelik düzenlenen yemek programına dernek yönetimi ve üyeleriyle birlikte katılım sağlanmıştır. Ayrıca Kahramanmaraş Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi ve Orman Bölge Müdürlüğü iş birliğiyle düzenlenen fidan dikme etkinliğine katılarak otizm konusunda farkındalık oluşturulmasına katkı sunulmuştur.

KAHRAMANMARAŞ UMUDUM OTİZM DESTEK EĞİTİM VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

Dernek, 14.11.2025 tarihinde Kahramanmaraş, Adıyaman, Malatya, Elâzığ, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Hatay, Kilis, Gaziantep ve Şanlıurfa illerinden kurum temsilcileri ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla Kahramanmaraş'ta gerçekleştirilen Türkiye Büyük Millet Meclisi Engelli Bireylerin Sorunlarını Araştırma Komisyonu Bölge İstişare Toplantısı'na katılım sağlamıştır. Toplantıda otizmliler ve ailelerinin yaşadığı sorunlar, gereksinimleri ve çözüm önerileri ifade edilmiş; konuya ilişkin rapor sunulmuştur.

Dernek faaliyetleri kapsamında gönüllü öğretmenlerin desteğiyle otizmliler ve ailelerine yönelik öz bakım ve günlük yaşam becerileri eğitimleri verilmiştir. Ayrıca ebeveynlerin çocuklarının gelişimini destekleme sürecinde bilgi ve uygulama yeterliklerini artırmaya yönelik çevrim içi eğitimler düzenlenmiştir. Bu eğitimlerde;

- Duyu bütünlemede ebeveyn rolü,
- Konuşma öncesi iletişim becerileri,
- Pekiştireç tarifelerinin etkili kullanımı,
- Problem davranışlarla baş etme,
- Tuvalet becerisi öğretimi konuları ele alınmıştır.

İLETİŞİM BİLGİLERİ:

Dernek Başkanı: 05302288083 Mail: aylinberbergil@hotmail.com

Dernek Bşk. Yrd.: 05057322602 Mail: mehmetkucukgoz@hotmail.com

Dernek Bşk. Yrd.: 05424119518 Mail: mustafabuyukdereli@hotmail.com

Ailelere Mesaj

Otizm tanısı almak aileler için duygusal, sosyal ve eğitsel açıdan zorlayıcı bir süreç olabilir. Ancak erken tanı, doğru yönlendirme, bilimsel temelli müdahaleler ve aile-kurum iş birliği ile çocukların gelişim potansiyellerinin desteklenmesi mümkündür. Bu süreçte ailelerin yalnız olmadığını, doğru bilgiye ulaşmaları ve uygun destek mekanizmalarının mevcut olduğunu bilmeleri büyük önem taşımaktadır.

**Otizm Spektrum
Bozukluğu Olan
Bireylerin Aileleri
İçin
Kahramanmaraş
İl Otizm Rehberi**

**T.C. KAHRAMANMARAŞ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL
MÜDÜRLÜğÜ**

2026 Haziran